

KANNUKSEN KAUPUNKI

TOIMINNAN JA TALOUDEN PUOLIVUOTISKATSAUS 1.1. - 30.6.2023

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINNAN JA TALOUDEN PUOLIVUOTISKATSAUS 1.1. - 30.6.2023	1
1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN ESIPUHE	1
1.2. TALOUSKATSAUS.....	1
2. LASKELMAT	3
2.1. TULOSLASKELMAT 30.6.2023.....	3
2.1.1. TULOSLASKELMA (SISÄISET JA ULKOISET LUVUT)	3
2.1.2. TULOSLASKELMA (PELKÄSTÄÄN ULKOISET LUVUT)	4
2.2. RAHOITUSLASKELMA 30.6.2023	5
2.3. TASE 30.6.2023	6
2.4. KÄYTTÖTALOUSHUOLTOVAIKUTUS	8
2.5. VEROTULON MUUTOS.....	11
3. KÄYTTÖTALOUSOSA	12
3.1. KESKUSVAALILAUTAKUNTA	12
3.1.1. VAALIT	12
3.2. TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	13
3.2.1. TARKASTUSTOIMI	13
3.3. KAUPUNGINHALLITUS	15
3.3.1. KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2023 JA NIIDEN TOTEUTUMINEN 30.6.2023	19
3.3.2. HALLINTOPALVELUT	25
3.3.3. ELINVOIMAPALVELUT	27
3.4. KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA.....	31
3.4.1. VARHAISKASVATUSPALVELUT	32
3.4.2. OPETUSPALVELUT	34
3.5. HYVINVOINTIPALVELUIDEN LAUTAKUNTA.....	36
3.5.1. KIRJASTOPALVELUT.....	38
3.5.2. MUUT HYVINVOINTIPALVELUT	40
3.6. TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA.....	43
3.6.1. TILA- JA HUOLTOPALVELUT	45
3.6.2. YHDYKUNTAPALVELUT.....	48
3.6.3. VIRANOMAISPALVELUT	50
3.7. KOKO KAUPUNKI YHTEENSÄ	52
4. INVESTOINNIT	53

1. TOIMINNAN JA TALouden PUOLIVUOTISKATSAUS 1.1. - 30.6.2023

1.1. Kaupunginjohtajan esipuhe

Kannuksen kaupungin talous oli niukasti ylijäämäinen kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Tilanne heikkeni edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna, mikä pitkälti johtui henkilökunnan lomarahojen maksun aikaistamisesta heinäkuulta kesäkuulle. Tältä osin tilanne tasaantuu loppuvuoden aikana.

Tarkastelujakso on historiallinen, koska vuoden alussa sotepalvelut ja pelastusala siirtyivät kunnilta valti-onrahoitusta nauttivien hyvinvointialueiden vastuulle. Kunnille tämä merkitsi sekä tuloveroprosentin las-kua että valtionosuuksien vähentymistä. Kannuksen verotulot ja valtionosuudet ovat kuitenkin kerty-mässä ennakoidusti. Työttömyysaste oli tarkastelukauden lopulla 8,9 prosenttia.

Tarkastelukaudella Kannuksessa vihittiin käyttöön Kaukasen ja Mutkalammin tuulipuistot jälkimmäisen ollessa lajissaan Suomen suurin. Kuntatalouden kannalta tuulivoima on positiivista; tuulimyllyistä kertyy kuluvana vuonna kiinteistöverotuloja arviolta 2,4 miljoonaa euroa. Ilman niitä ei paljoa investoita.

Investointien myötä kaupungin lainakanta on lähtenyt kasvuun. Lainaa on nyt 19,5 miljoonaa euroa. Asu-kasta kohti se tekee 3 675 euroa, mikä on valtakunnallisesti kohtuullinen ja maakunnallisesti hyvä taso. Markkinatilanteen muuttuminen heijastuu lainojen korkotasoon, joka on tällä hetkellä keskimäärin 3,7 prosenttia.

Investoinneista suurin on Raasakan koulun uudisrakennus tiejärjestelyineen. Siihen kuluu tänä vuonna melkein kuusi miljoonaa euroa. Lisäksi keskustan kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet ovat käynnistyneet samoin kuin Kiinteistö Oy Kitinkodin tehostetun palveluasumisen yksikön rakentaminen.

Kesäkuun lopulla kannuslaisten määrä oli 5 306. Vähennystä vuoden vaihteeseen oli 46 henkilöä. Tarkas-telukaudella syntyi 23 vauvaa väestön kuolleisuuden ollessa 37. Ikärakenteen ja huoltosuhteen kannalta syntyvyys ei ole kestävällä tasolla pitkällä aikavälillä. Ongelma on valtakunnallinen.

Jussi Niinistö

kaupunginjohtaja

1.2. Talouskatsaus

Kaupungin talous oli 70 082 euroa ylijäämäinen kesäkuun lopussa. Tilanne heikkeni edellisvuoden kesä-kuuhun verrattuna, jolloin ylijäämää oli 984 398 euroa. Muutos johtui pääosin lomarahojen maksun ai-kaistamisesta heinäkuulta kesäkuulle, minkä vaikutus oli n. 600 000 euroa. Tältä osin tilanne tasaantuu loppuvuoden aikana. Oma vaikutuksensa on myös sillä, että kiinteistöverotuloja oli kesäkuun loppuun mennessä tilitetty ainoastaan 103 000 euroa, kun edellisvuonna vastaavaan aikaan niitä oli tilitetty 196 000 euroa. Kiinteistöverotuloja odotetaan tilitettävän tänä vuonna 3,0 milj. euroa.

Toimintatuottoja oli kertynyt 4 191 444 euroa ja kokonaistasolla ne pysyttelivät suunnilleen edellisvuoden kesäkuun tasolla. Maksutuotoissa näkyy päivähoitomaksujen tulojen korotus, sillä ne vähentyivät edellisvuoden kesäkuusta lähes 50 000 euroa.

Toimintakuluja oli kertynyt 12 230 660 euroa eli huomattavasti edellisvuoden vastaavaa aikaa vähemmän, jolloin niitä oli 21 815 351 euroa. Silloin toimintakuluissa oli mukana vielä 11 028 741 euron suuruiset kulut liittyen sotekuntayhtymä Soiteen sekä palo- ja pelastustoimeen. Hyvinvointialueiden aloittaessa toi-mintansa 1.1.2023 ovat kyseiset kustannukset nyt poistuneet kaupungin toimintakuluista. Muilta osin

toimintakulut nousivat edellisvuoden kesäkuusta peräti 1,3 milj. euroa eli 12 %. Kasvusta n. 600 000 euroa selittyy lomarahojen maksun aikaistumisella, 300 000 euroa sisäisten palvelun ostojen sekä sisäisten vuokrien nousulla ja loppuosa jakautuu tasaisesti muiden palvelujen ostojen, aineiden ja tarvikkeiden sekä avustusten kesken.

Toimintakulujen toteutumaprosentti oli 51,9 %. Toimialoittain tarkasteltuna toimintakulujen käyttöprosentit olivat elinvoima- ja konsernipalveluissa 52,7 %, kasvatus- ja opetuspalveluissa 51,9 %, hyvinvointipalveluissa 51,5 % ja teknisissä palveluissa 51,8 %. Kesäkuun tilanteen laskennallinen 50 %:n toteutumaprosentti on ylittynyt jokaisella toimialalla johtuen siitä, että monet muut kustannukset lomarahojen lisäksi eivät kerry tasaisesti kuukausittain, vaan painottuvat alku- ja loppuvuoteen. Määrärahojen riittävyyttä tarkastellaan toimialoilla jatkuvasti ja tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhdytään tilikauden aikana.

Verotuloja oli kertynyt 6 349 563 euroa ja ne vähenivät edellisvuodesta 4,3 milj. euroa. Verotulot vähenevät hyvinvointialueuudistuksen myötä tuloveroprosentin laskettua 21,50 %:sta 8,86 %:iin. Kiinteistöverotuloja ei vielä kesäkuun loppuun mennessä oltu merkittävässä määrin tilitetty.

Valtionosuuksia oli kertynyt 2 492 183 ja nekin vähenivät hyvinvointialueuudistuksesta johtuen edellisvuodesta peräti 6 milj. euroa. Sekä verotulot että valtionosuudet ovat kuitenkin näillä tiedoin kertymässä ennakoitusti ja vuoden 2023 talousarviossa arvioidun mukaisesti.

Investointeja oli kesäkuun loppuun mennessä toteutunut 3 944 483 euroa, mikä oli lähes yksinomaan Raasakan koulun uudisrakentamisesta aiheutuva. Koulurakentamiseen on arvioitu tämän vuoden aikana kuluvan kaiken kaikkiaan 5 840 000 euroa. Keskustan kehittämissuunnitelman mukaisia toimenpiteitä alettiin toteuttaa kesällä lomakauden jälkeen.

Lainakanta oli maaliskuun lopussa 19 500 000 euroa ja siinä on tilinpäätökseen 2022 verrattuna lisäystä 4,3 milj. euroa. Lainojen korkotasoa on tällä hetkellä keskimäärin 3,7 %.

2. LASKELMAT

2.1. Tuloslaskelmat 30.6.2023

2.1.1. Tuloslaskelma (sisäiset ja ulkoiset luvut)

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Toteuma	6 / 2022	TP-ennuste 2023
Toimintatuotot							
Myyntituotot	3 061 557		3 061 557	1 725 911	56,4 %	1 607 187	3 130 000
Maksutuotot	314 180		314 180	134 783	42,9 %	250 366	270 000
Tuet ja avustukset	1 161 570		1 161 570	738 906	63,6 %	929 686	1 030 000
Muut toimintatuotot	2 975 695		2 975 695	1 591 844	53,5 %	1 333 927	3 200 000
Toimintatuotot yht.	7 513 002	0	7 513 002	4 191 444	55,8 %	4 121 166	7 630 000
Valmistus omaan käyttöön				29 573	-	40 505	50 000
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-11 664 405		-11 664 405	-5 939 247	50,9 %	-5 322 864	-11 480 000
Palvelujen ostot	-6 314 553		-6 314 553	-3 281 995	52,0 %	-13 968 569	-6 180 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 322 596		-2 322 596	-1 256 174	54,1 %	-1 114 387	-2 510 000
Avustukset	-837 544		-837 544	-454 233	54,2 %	-389 534	-830 000
Muut toimintakulut	-2 427 567		-2 427 567	-1 299 011	53,5 %	-1 019 997	-2 600 000
Toimintakulut yht.	-23 566 665	0	-23 566 665	-12 230 660	51,9 %	-21 815 351	-23 600 000
Toimintakate	-16 053 663	0	-16 053 663	-8 009 643	49,9 %	-17 653 680	-15 920 000
Verotulot	12 635 000		12 635 000	6 349 563	50,3 %	10 647 881	12 700 000
Valtionosuudet	5 015 428		5 015 428	2 492 183	49,7 %	8 534 089	5 000 000
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot				9 286	-	392	
Muut rahoitustuotot	17 415		17 415	118 849	682,5 %	35 252	
Korkokulut	-376 515		-376 515	-234 821	62,4 %	27 299	
Muut rahoituskulut	-8 020		-8 020	-4 686	58,4 %	-3 348	
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-367 120		-367 120	-111 373	30,3 %	59 595	-400 000
Vuosikate	1 229 645	0	1 229 645	720 731	58,6 %	1 587 884	1 380 000
Poistot ja arvonalentumiset	-1 193 217		-1 193 217	-650 649	54,5 %	-603 486	-1 310 000
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset kulut							
Satunnaiset erät							
Tilikauden tulos	36 428	0	36 428	70 082	192,4 %	984 398	70 000
Poistoeron muutos							
Varausten muutos							
Rahastojen muutos	30 000		30 000		0,0 %		
Tilikauden yli-/alijäämä	66 428	0	66 428	70 082	105,5 %	984 398	70 000

2.1.2. Tuloslaskelma (pelkästään ulkoiset luvut)

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

	TA+M 2023	6 / 2023	Toteuma	6 / 2022	TP-ennuste 2023
Toimintatuotot					
Myyntituotot	473 976	373 376	78,8 %	432 136	530 000
Maksutuotot	314 180	131 349	41,8 %	242 880	270 000
Tuet ja avustukset	1 161 570	738 906	63,6 %	929 686	1 030 000
Muut toimintatuotot	1 067 580	669 255	62,7 %	589 689	1 290 000
Toimintatuotot yht.	3 017 306	1 912 886	63,4 %	2 194 390	3 120 000
Valmistus omaan käyttöön		29 573	-	40 505	50 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-11 664 405	-5 939 248	50,9 %	-5 322 865	-11 480 000
Palvelujen ostot	-3 726 972	-1 926 025	51,7 %	-12 786 318	-3 580 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 322 596	-1 256 174	54,1 %	-1 114 100	-2 510 000
Avustukset	-837 544	-454 233	54,2 %	-389 534	-830 000
Muut toimintakulut	-519 452	-376 422	72,5 %	-275 759	-690 000
Toimintakulut yht.	-19 070 969	-9 952 101	52,2 %	-19 888 576	-19 090 000
Toimintakate	-16 053 663	-8 009 643	49,9 %	-17 653 680	-15 920 000
Verotulot	12 635 000	6 349 563	50,3 %	10 647 881	12 700 000
Valtionosuudet	5 015 428	2 492 183	49,7 %	8 534 089	5 000 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot		9 286	-	392	
Muut rahoitustuotot	17 415	118 849	682,5 %	35 252	
Korkokulut	-376 515	-234 821	62,4 %	27 299	
Muut rahoituskulut	-8 020	-4 686	58,4 %	-3 348	
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-367 120	-111 373	30,3 %	59 595	-400 000
Vuosikate	1 229 645	720 731	58,6 %	1 587 884	1 380 000
Poistot ja arvonalentumiset	-1 193 217	-650 649	54,5 %	-603 486	-1 310 000
Satunnaiset erät			-		
Satunnaiset tuotot			-		
Satunnaiset kulut			-		
Satunnaiset erät			-		
Tilikauden tulos	36 428	70 082	192,4 %	984 398	70 000
Poistoeron muutos			-		
Varausten muutos			-		
Rahastojen muutos	30 000		0,0 %		
Tilikauden yli-/alijäämä	66 428	70 082	105,5 %	984 398	70 000

2.2. Rahoituslaskelma 30.6.2023

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

	TP 2022	TA+M 2023	6 / 2023	Toteuma	6 / 2022
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 274 163	1 229 645	720 731	58,6 %	1 587 884
Satunnaiset erät				-	
Tulorahoituksen korjauserät	-77 006		-1 270	-	-51 731
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 197 157	1 229 645	719 462	58,5 %	1 536 153
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 416 517	-9 760 000	-3 993 521	40,9 %	-893 470
Rahoitusosuudet investointimenoihin	86 785			-	
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	61 398	50 000	49 038	98,1 %	56 123
Investointien rahavirta yhteensä	-3 268 334	-9 710 000	-3 944 483	40,6 %	-837 347
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-2 071 177	-8 480 355	-3 225 022	38,0 %	698 806
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-28 200		-39 900	-	
Antolainasaamisten vähennys	65 300	33 000	28 630	86,8 %	45 300
Antolainauksen muutokset yhteensä	37 100	33 000	-11 270	-34,2 %	45 300
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				-	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				-	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 200 000	8 447 355	4 300 000	50,9 %	1 000 000
Lainakannan muutokset yhteensä	1 200 000	8 447 355	4 300 000	50,9 %	1 000 000
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-83 489		-17 963	-	-160 085
Vaihto-omaisuuden muutos				-	
Saamisten muutos	-408 541		105 479	-	285 282
Korottomien velkojen muutos	1 289 554		21 656	-	-723 937
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	797 524		109 172	-	-598 739
Rahoituksen rahavirta yhteensä	2 034 624	8 480 355	4 397 902	51,9 %	446 561
Rahavarojen muutos	-36 553	0	1 172 880	-	1 145 367
Rahavarat jakson alussa				-	
Rahavarat jakson lopussa				-	

2.3. Tase 30.6.2023

KUNNAN TASE

	6 / 2023	6 / 2022
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	102 743	57 793
2. Muut pitkävaikutteiset menot	2 039 028	882 695
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 141 771	940 488
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	2 722 827	2 692 399
2. Rakennukset	14 735 135	15 218 877
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 342 814	3 368 800
4. Koneet ja kalusto	199 004	282 845
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 196 633	1 915 613
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	27 196 413	23 478 534
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	6 539 863	6 420 212
3. Muut lainasaamiset	2 948	2 948
4. Muut saamiset	43 503	54 433
Sijoitukset yhteensä	6 586 315	6 477 593
Pysyvät vastaavat yhteensä	35 924 499	30 896 615
B Toimeksiantojen varat		
2. Lahjoitusrahastojen varat	365 954	456 952
3. Muut toimeksiantojen varat	317 689	317 689
Toimeksiantojen varat yhteensä	683 643	774 642
C Vaihtuvat vastaavat		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	529 000	564 000
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	178 836	166 789
2. Lainasaamiset	85 400	20 000
3. Muut saamiset	289 126	178 375
4. Siirtosaamiset	525 078	59 532
Saamiset yhteensä	1 607 440	988 696
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 035 856	2 044 896
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	3 643 296	3 033 592
VASTAAVAA YHTEENSÄ	40 251 438	34 704 848

	6 / 2023	6 / 2022
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	-7 169 185	-7 252 290
II Arvonkorotusrahasto	-2 011 828	-2 011 828
III Muut rahastot	-1 049 490	-1 049 490
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-5 809 762	-5 336 589
V Tilikauden yli-/alijäämä	70 082	984 398
Oma pääoma yhteensä	-16 199 216	-17 107 768
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero		-47 640
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	0	-47 640
D Toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	-617 410	-647 600
3. Muut toimeksiantojen pääomat	-12 990	-15 167
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	-630 400	-662 766
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korottomat		
7. Muut velat	-11 047	-12 038
II Lyhytaikainen		
Korolliset		
1. Joukkovelkakirjalainat	-19 500 000	-15 000 000
Korottomat		
5. Saadut ennakot	-152 184	-102 038
6. Ostovelat	-2 145 804	-425 340
7. Muut velat	-293 357	-184 431
8. Siirtovelat	-1 319 429	-1 162 827
Vieras pääoma yhteensä	-23 421 822	-16 886 674
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-40 251 438	-34 704 848

2.4. Käyttötalousmenoverailu

KÄYTTÖTALOUSHMENOVERAILU - KESKUSVAALILAUTAKUNTA

	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot				
- ulkoiset	9 000		0,0 %	11 356
- sisäiset			-	
Toimintatuotot yht.	9 000	0	0,0 %	11 356
Toimintakulut				
- ulkoiset	-16 227	-9 290	57,3 %	-10 529
- sisäiset	-350	-308	88,0 %	-356
Toimintakulut yht.	-16 577	-9 598	57,9 %	-10 885
Toimintakate	-7 577	-9 598	126,7 %	471
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 577	-9 598	126,7 %	471

KÄYTTÖTALOUSHMENOVERAILU - TARKASTUSLAUTAKUNTA

	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot				
- ulkoiset			-	
- sisäiset			-	
Toimintatuotot yht.	0	0	-	0
Toimintakulut				
- ulkoiset	-22 807	-11 508	50,5 %	-10 995
- sisäiset	-420	-147	35,0 %	-168
Toimintakulut yht.	-23 227	-11 656	50,2 %	-11 164
Toimintakate	-23 227	-11 656	50,2 %	-11 164
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-23 227	-11 656	50,2 %	-11 164

KÄYTTÖTALOUSHMENOVERAILU - KAUPUNGINHALLITUS

	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot				
- ulkoiset	185 215	43 241	23,3 %	179 377
- sisäiset	637 303	369 645	58,0 %	331 428
Toimintatuotot yht.	822 518	412 885	50,2 %	510 805
Toimintakulut				
- ulkoiset	-2 262 222	-1 191 705	52,7 %	-11 849 460
- sisäiset	-112 139	-60 575	54,0 %	-65 848
Toimintakulut yht.	-2 374 361	-1 250 567	52,7 %	-11 915 308
Toimintakate	-1 551 843	-837 682	54,0 %	-11 404 503
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-28	-	-4
Poistot ja arvonalentumiset	-14 981	-20 802	138,9 %	-20 802
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 536 824	-858 512	55,9 %	-11 425 310

KÄYTTÖTALOUSHMENOVERTAILU - KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot				
- ulkoiset	1 091 707	774 929	71,0 %	919 141
- sisäiset	5 150	3 156	61,3 %	3 829
Toimintatuotot yht.	1 096 857	778 085	70,9 %	922 970
Toimintakulut				
- ulkoiset	-9 505 909	-5 011 836	52,7 %	-4 445 422
- sisäiset	-3 055 612	-1 506 000	49,3 %	-1 261 575
Toimintakulut yht.	-12 561 521	-6 519 057	51,9 %	-5 706 996
Toimintakate	-11 464 664	-5 740 972	50,1 %	-4 784 027
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-	0
Poistot ja arvonalentumiset	-20 285	-28 824	142,1 %	-20 174
Tilikauden yli-/alijäämä	-11 484 949	-5 769 796	50,2 %	-4 804 200

KÄYTTÖTALOUSHMENOVERTAILU - HYVINVOINTIPALVELUIDEN LTK

	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot				
- ulkoiset	646 864	347 750	53,8 %	297 926
- sisäiset	6 869	64 163	934,1 %	5 230
Toimintatuotot yht.	653 733	411 912	63,0 %	303 156
Toimintakulut				
- ulkoiset	-1 788 698	-881 381	49,3 %	-747 915
- sisäiset	-1 053 502	-583 075	55,3 %	-462 749
Toimintakulut yht.	-2 842 200	-1 464 689	51,5 %	-1 210 664
Toimintakate	-2 188 467	-1 052 777	48,1 %	-907 508
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 188 467	-1 052 777	48,1 %	-907 508

KÄYTTÖTALOUSHMENOVERTAILU - TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUN

	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot				
- ulkoiset	1 084 520	746 966	68,9 %	786 590
- sisäiset	3 846 374	1 841 595	47,9 %	1 586 289
Toimintatuotot yht.	4 930 894	2 588 562	52,5 %	2 372 879
Toimintakulut				
- ulkoiset	-5 475 106	-2 846 381	52,0 %	-2 824 255
- sisäiset	-273 673	-128 452	46,9 %	-136 080
Toimintakulut yht.	-5 748 779	-2 975 092	51,8 %	-2 960 335
Toimintakate	-817 885	-356 958	43,6 %	-546 950
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 000	-211	21,1 %	-24
Poistot ja arvonalentumiset	-1 157 951	-601 024	51,9 %	-562 511
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 976 836	-958 192	48,5 %	-1 109 485

KUNNAN KÄYTTÖTALOUSHENNOVERTAILU

	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot				
- ulkoiset	3 017 306	1 942 459	64,4 %	2 234 895
- sisäiset	4 495 696	2 278 559	50,7 %	1 926 776
Toimintatuotot yht.	7 513 002	4 221 018	56,2 %	4 161 671
Toimintakulut				
- ulkoiset	-19 070 969	-9 952 101	52,2 %	-19 888 576
- sisäiset	-4 495 696	-2 278 558	50,7 %	-1 926 776
Toimintakulut yht.	-23 566 665	-12 230 660	51,9 %	-21 815 351
Toimintakate	-16 053 663	-8 009 643	49,9 %	-17 653 680
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 000	-239	23,9 %	-28
Poistot ja arvonalentumiset	-1 193 217	-650 649	54,5 %	-603 486
Tilikauden yli-/alijäämä	-17 247 880	-8 660 531	50,2 %	-18 257 194

2.5. Verotulon muutos

VEROTULOJEN MUUTOS KUUKAUSITTAIN

	2022	2023	Muutos €	Muutos %
Tammikuu	2 116 398	2 051 315	65 083	3,2 %
Helmikuu	2 078 251	1 167 064	911 187	78,1 %
Maaliskuu	1 524 146	783 172	740 974	94,6 %
Huhtikuu	1 592 090	776 876	815 214	104,9 %
Toukokuu	1 780 707	832 056	948 651	114,0 %
Kesäkuu	1 556 289	739 080	817 209	110,6 %
Tammi - kesäkuu yht.	10 647 881	6 349 563	4 298 318	67,7 %
Heinäkuu	1 829 028		1 829 028	-
Elokuu	1 540 701		1 540 701	-
Syyskuu	1 692 277		1 692 277	-
Lokakuu	1 783 495		1 783 495	-
Marraskuu	1 857 997		1 857 997	-
Joulukuu	1 509 997		1 509 997	-
Verotulot yhteensä	20 861 376	6 349 563	14 511 813	228,5 %

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

3.1. Keskusvaalilautakunta

3.1.1. Vaalit

TILIVELVOLLISET

keskusvaalilautakunta

asianhallintasihteeri

TALOUSARVION SISÄLTÖ / KESKEISET MUUTOKSET

Vaalilain mukaisesti järjestettävät vaalipalvelut Kannuksessa. Tehtäviin kuuluu yleisen ennakoäänestyksen, laitos- ja kotiaänestyksen sekä varsinaisen vaalipäivän äänestyksen järjestäminen, tiedottaminen sekä koulutus. Vuonna 2023 järjestetään eduskuntavaalit, vuonna 2024 presidentinvaali ja europarlamenttivaalit ja vuonna 2025 kuntavaalit sekä aluevaalit.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Äänioikeutettujen määrä	4 206	4 200	4 540
Äänestys% eduskuntavaali	0	60	65

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Prosessivirheen takia hylättyjä ääniä <5	Huolehditaan vaalivirkailijoiden riittävästä koulutuksesta sekä varmistetaan käytännön toimenpiteiden sujuvuus	Puuttuvan vaalileiman takia ennakoäänistä hylättiin kaksi ääntä.

TALOUSLUVUT - KESKUSVAALILAUTAKUNTA

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	9 000		9 000		0,0 %	11 356
Maksutuotot					-	
Tuet ja avustukset					-	
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot					-	
Toimintatuotot yht.	9 000	0	9 000	0	0,0 %	11 356
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-11 819		-11 819	-7 028	59,5 %	-10 090
Palvelujen ostot	-4 442		-4 442	-2 391	53,8 %	-795
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-316		-316	-179	56,6 %	
Avustukset					-	
Vuokratulot					-	
Muut toimintakulut					-	
Toimintakulut yht.	-16 577	0	-16 577	-9 598	57,9 %	-10 885
Toimintakate	-7 577	0	-7 577	-9 598	126,7 %	471
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset					-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 577	0	-7 577	-9 598	126,7 %	471

3.2. Tarkastuslautakunta

3.2.1. Tarkastustoimi

TILIVELVOLLISET

Tarkastuslautakunta

TALOUSARVION SISÄLTÖ / KESKEISET MUUTOKSET

Kaupunginvaltuuston valitsema tilintarkastaja kaudella 2020-2025 on KPMG ja vastuullisena tarkastajana toimii JHTT, KHT Elina Pesonen. KPMG toimii myös kuntakonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tilintarkastusyhtiönä. Tarkastuslautakunnan sihteeripalvelut ostetaan KPMG:ltä.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Tarkastuspäivät/v.	1	13	10
Vierailut kaupungin toimintayksiköissä/johdon tapaamiset	11	5	4

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Toiminnan tuloksellisuutta tukeva tarkastustoiminta	Kaupungin virkamiesjohdon säännölliset kuulemiset. Tarkastuksen painopistealueiden toimipisteisiin tutustumiset ja esimiesten kuulemiset.	Alkuvuoden aikana tarkastuslautakunta on kuullut teknistä johtajaa, kasvatus- ja opetusjohtajaa sekä tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä kaupunginjohtajaa ja talous- ja hallintojohtajaa. Lautakunta on käynyt tutustumassa KitinVaparin toimintaan.

TALOUSLUVUT - TARKASTUSLAUTAKUNTA

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot					-	
Maksutuotot					-	
Tuet ja avustukset					-	
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot					-	
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	-	0
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-7 078		-7 078	-1 691	23,9 %	-2 009
Palvelujen ostot	-16 020		-16 020	-9 965	62,2 %	-9 155
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-129		-129		0,0 %	
Avustukset					-	
Vuokratulut					-	
Muut toimintakulut					-	
Toimintakulut yht.	-23 227	0	-23 227	-11 656	50,2 %	-11 164
Toimintakate	-23 227	0	-23 227	-11 656	50,2 %	-11 164
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset					-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-23 227	0	-23 227	-11 656	50,2 %	-11 164

3.3. Kaupunginhallitus

TOIMINTA-AJATUS

Kannuksen kaupunki tähtää kaikessa toiminnassaan kuntalaisten hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman edistämiseen tarjoamalla itse ja yhdessä kumppanien kanssa sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla tuotettuja palveluita sekä tarjoamalla foorumin kuntalaisten osallisuuteen ja vaikuttamismahdollisuuksiin.

Kannuksen kaupunki on arvostettu työnantaja, joka osaavalla johtamisella huolehtii henkilöstönsä hyvinvoinnista. Yritysten toimintaedellytykset turvataan joustavalla päätöksenteolla.

Kannuksen kaupungin arvoja ovat rohkeus, yrittäjähenkisyys ja avoimuus.

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta, taloudesta, elinkeinopolitiikasta ja konserniohjauksesta sekä valvoo toimielinten ja kaupunkikonsernin tavoitteiden toteutumista.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Traficommin tähtiluokitus (1-5), kiinteä laajakaista	alle 2	3	2
Sijointus Rambollin elävyyssin- vertailussa, Suomen elävin maaseutumainen kunta	1	1	1
Kuntakeskuksen asukasluku	3 752	3 752	3 637
Hiilidioksidipäästöt tCO ₂ e/as	10	6	9
Työpaikkaomavaraisuus %	91	92	91
Työmarkkinatuen kuntaosuus 1 000 €	210	210	94
Hyte-kerroin €/asukas	19	13	19
Lainakanta €/asukas	2 843	4 504	3 675
Keski-Pohjanmaan kuntien lai- nakanta €/asukas	4 637	4 637	4 637
Suomen kuntien lainakanta €/asukas	3 343	3 343	3 343
Tuloveroprosentti	22	9	9
Keski-Pohjanmaan kuntien tu- loveroprosentti keskim.	22	9	9
Suomen kuntien tuloveropro- sentti keskim.	20	7	7

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Kuntastrategian toimeenpano	<p>Strategian ohjauvuuden vahvistaminen seuraamalla sen toteutumista neljännesvuosittain kaupunginhallituksessa ja kahdesti vuodessa valtuustossa osana tilinpäätös- ja talousarvioprosessia.</p> <p>Tärkeiden yksittäisten päätösten vaikutus strategian toimeenpanoon kuvataan osana päätösesitystä erityisesti kaupunginhallituksessa.</p>	<p>Strategian toteutumista seurataan ja raportoidaan kaupunginhallituksen ja -valtuuston tietoon saatettavalla toiminnan ja talouden puolivuotiskatsauksella. Siinä tarkastellaan toimi- ja tulosalueittain talousarvioon 2023 asetettujen, strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista.</p> <p>Kaikissa hankkeiden kuntarahoituspäätösten valmistelussa arvioidaan hankkeen vaikutus myös kaupungin strategian toteutumisen näkökulmasta. Yksittäisten tärkeiden päätösten, kuten tuulivoimarakentamisen periaatteet, valmistelussa arvioidaan päätöksen vaikutus strategian toimeenpanoon.</p>
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	<p>Vahvistetaan ja kehitetään henkilöstön osaamista ja johtamista.</p> <p>Panostetaan henkilöstön hyvinvointiin.</p>	<p>Eduhousen koulutusalueen otettiin käyttöön 1.3.2023 alkaen. Eduhousen koulutustarjonnassa on n. 4 500 verkkokoulutusta, joihin henkilöstö voi osallistua ajasta ja paikasta riippumatta.</p> <p>Kaupunginviraston henkilökunnalle ja esimiehille on hankittu työnohjauspalveluita Konstituutti Oy:ltä. Starttipäivä järjestettiin 31.3. ja varsinaiset työnohjauskset käynnistyvät syksyllä. Työsuhdepolkupyöräetä on otettu käyttöön ja periaatteet vahvistettu kaupunginhallituksessa 18.4.2023.</p>
Elävä ja viihtyisä kuntakeskus	Keskustan kehittämissuunnitelman päivittäminen	Koulukeskusalueen katujärjestelyt on toteutettu. Keskustan katujärjestelyt aloitetaan kesällä.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Terve ja turvallinen ympäristö	Uusien energiamuotojen kehittämisen vauhdittaminen Rautakurun kansallispuistohankkeen edistäminen	Yrityskannus toteutti Keski-Pohjanmaan Liiton AKKE-rahoituksella selvityksen Kannuksen biokaasupotentiaalista Kannuksessa. Pääasiassa maataloilta kerätyt tiedot vietiin Macon Oy:n asiantuntijoiden laskentaan, jolloin ilmeni, että biokaasun jalostusta on Kannuksen tiiviissä toimintaympäristössä mahdollista viedä aiottua pidemmälle. Biokaasuhankkeen päätavoite on kerätä faktoihin perustuvat tulokset eri vaihtoehdoista biokaasutuotannon ja sen ympärille kerättävien ekosysteemien toteuttamiseksi Kannuksessa. Tulosten pohjalta lähdetään toteuttamaan aluetta parhaiten tukevaa toimintamallia. Kansallispuistoaluetta esiteltiin keväällä Kokkolan kaupungin johtaville luottamushenkilöille.
Vireä elinkeinoelämä	Paikallista yrittäjyyttä tukeva kaavoitus- ja hankintapolitiikka YritysKannus Oy:n toimintojen kehittäminen Työllisyyspalvelujen turvaaminen Työperäisen maahanmuuton kotoutumispalvelujen kehittäminen	Alkuvuoden aikana ei ole tehty päätöksiä kaavoitukseen liittyen. YritysKannus Oy on palkannut yrityskeskittäjän Kaupunginhallitus käsitteli 30.5.2023 § 108 työllisyysalueen valmisteluvaiheeseen liittyviä Keski-Pohjanmaan kuntien linjauksia ja päätti, että uudistusta valmistellaan vastuukuntamallilla, jossa isäntäkuntana toimii Kokkolan kaupunki. Kaupunginhallitus edellytti, että sopimukseen tulee sisällyttää mahdollisuus sopia myös viranomaistehtävien tuottamisesta ja että TE-palvelut järjestetään työllisyysalueen kunnissa lähipalveluna. Järjestämissuunnitelmaa valmistellaan parhaillaan. Työllistämispalveluihin on palkattu määräaikainen kotoutumisneuvoja.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Hyvinvoinnin edistäminen	Kitinkankaan alueen palvelujen kehittämisen tukeminen Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa	Kaupunginvaltuusto myönsi 17.4.2023 Kiinteistö Oy Kitinkodille 1 049 489 €:n suuruisen pääomallainan. Kiinteistö Oy Kitinkoti rakennuttaa Kitinkankaalle Osuuskunta Kitinkannuksen omistamaan rakennukseen liittyvän laajennusosan, joka valmistuttuaan toimii vanhusten tehostetun, kuntouttavan palveluasumisen yksikkönä, jossa palveluntuotajana toimii Osuuskunta Kitinkannus. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite vuokraa asukkaiden käyttöön tulevat tilat Kiinteistö Oy Kitinkodilta ja edelleen vuokraa ne tehostetun palveluasumisen asukkaille. Pääomallainan avulla Kiinteistö Oy Kitinkodin rahoituskustannukset pienevät ja sitä kautta myös vuokrataso saadaan kohtuullistettua. Kaupungille on tärkeää varmistaa kohtuuhintaisten palveluasumispaikkojen sekä siihen liittyvien työpaikkojen säilyminen Kannuksessa.

TALOUSLUVUT - KAUPUNGINHALLITUS

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	637 303		637 303	369 502	58,0 %	331 306
Maksutuotot				680	-	595
Tuet ja avustukset	185 215		185 215	36 228	19,6 %	177 118
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot				6 475	-	1 786
Toimintatuotot yht.	822 518	0	822 518	412 885	50,2 %	510 805
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-801 126		-801 126	-394 416	49,2 %	-454 226
Palvelujen ostot	-1 168 021		-1 168 021	-689 688	59,0 %	-11 272 949
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 390		-16 390	-7 208	44,0 %	-7 210
Avustukset	-296 500		-296 500	-122 573	41,3 %	-125 381
Vuokrakulut					-	
Muut toimintakulut	-92 324		-92 324	-36 682	39,7 %	-55 542
Toimintakulut yht.	-2 374 361	0	-2 374 361	-1 250 567	52,7 %	-11 915 308
Toimintakate	-1 551 843	0	-1 551 843	-837 682	54,0 %	-11 404 503
Rahoitustuotot ja -kulut				-28	-	-4
Poistot ja arvonalentumiset	-14 981		-14 981	-20 802	138,9 %	-20 802
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 536 824	0	-1 536 824	-858 512	55,9 %	-11 425 310

3.3.1. Konserniyhtiöiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023 ja niiden toteutuminen 30.6.2023

3.3.1.1. Kannuksen Vuokra-asunnot Oy

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen. Yhtiön palveluksessa on 2 henkilöä.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Kaupungin strategian huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä	Yhtiön strategian laadinta	Strategian laadinta käynnistetty ja se valmistuu vuoden loppuun mennessä.
Energiataloudelliset kiinteistöt	Energiaa säästävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen	Kiinteistöjen valaisimet on uusittu energiaa säästäviin led-lamppuihin.
Asuntojen käyttöaste vähintään 95 %	Kiinteistöt ja asunnot pidetään kunnossa, viihtyisinä ja turvallisina	Käyttöaste 93 %. Kolme asuntoa oli remontissa.
Tasapainoinen talous	Toiminta- ja lainanhoitokulut kateetaan perittäväillä vuokrilla	Tilikauden alijäämä 30.6.2023 = 20 927,00. Tilanne tasoittuu loppuvuoden kuluessa, koska alkuvuoteen on painottunut koko vuotta koskevia kustannuksia.

3.3.1.2. Yrityskannus (Keski-Pohjan Yrityspalvelu) Oy

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin 100 % omistama ja rahoittama yhtiö, jonka toimialana on omistaa ja hallita kiinteistöjä, harjoittaa rakennus-lunastus- ja vuokraustoimintaa sekä tarjota toimitila- ja rahoituspalveluja yrityksille. Yhtiö tuottaa Kannuksen kaupungin yrityspalvelut erillisen palvelusopimuksen mukaisesti ja vuosittaisen määrärahan puitteissa. Yhtiön palveluksessa on 2 henkilöä.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Paikallisen yrittäjyyden tukeminen	Vuorovaikutuksen tiivistäminen Tiedottamisen lisääminen Hankerahoituksen hyödyntämisen lisääminen	<p>YritysKannus on osallistunut Kannuksen Yrittäjät ry:n hallituksen kokouksiin ja osallistunut Kannuksen Kauppapäivien ja Kesäpäivien järjestämiseen. Yhteistyötä on tehty tiiviisti sekä yrittäjäjärjestön että koulujen kanssa myös mm. yrittäjyyskasvatuksen edistämisen tiimoilta työpässa, viikolla 10 järjestetyillä rekryviikolla ja 10.3. rekrypäivällä JV-koululla. YritysKannus järjesti yhdessä yrittäjäjärjestön kanssa myös Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry päihdeluennon yläkouluikäisille.</p> <p>Tiedotusta on lisätty kaikilla sektoreilla. Alkuvuodesta YritysKannus julkaisi neljä Uutiskirjettä, jakeluna kaikki Kannuksen yrittäjät, yrittäjäjärjestö, luottamushenkilöt ja kaupungin henkilöstö. Lehdistötiedotteita laadittiin alkuvuodesta kuusi kappaletta, joita julkaistiin Lestijoki-lehdessä, Keskipohjanmaassa ja YLEn kanavissa. Kesäkuussa YritysKannus palkkasi kesäsomettajan, jonka kautta lähdettiin hakemaan näkyvyyttä uuden TikTok-kanavan kautta etenkin nuorison keskuudessa.</p> <p>Ensimmäisenä hankkeena starttasi Biokaasuhanke K-P Liiton AKKE-rahoituksella, hankkeen tuloksena on saatu selville Kannuksen potentiaali biokaasutuotannon ja jatkojalostuksen osalta. Kevään aikana on valmisteltu useita kehitys- ja investointihankkeita kannuslaisten yritysten kanssa. Lisäksi YritysKannus on valmistellut sekä yritysryhmähankkeiden aloittamista että hankkeen "Kint kangas kaikille – virkistyspalveluiden huippukeskus". Uuden ohjelmakauden hankehaku aukesi maaseuturahaston osalta vasta juhannusviikolla, joten hankkeita ei päästy toteuttamaan alkuvuoden aikana.</p>

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Työllisyyspalvelujen turvaaminen	TE 2025 -uudistukseen valmistautuminen ja paikalliseen toimintamalliin vaikuttaminen Osallistuminen kotoutumispalvelujen kehittämiseen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa	YritysKannus on osallitunut TE2025-uudistuksen valmisteluun maakunnanlaajuisessa työryhmässä, Kannuksen kaupungin sisäisissä keskusteluissa ja kahdenvälisissä keskusteluissa Kaustisen seutukunnan ja Kokolan kaupungin kanssa. YritysKannus on jatkuvassa yhteistyössä kotoutumispalvelujen kanssa ja osallistunut eri yhteistyötapaamiin mm. Kannuksen seurakunnan ja vapaaehtoisten kanssa.
Teolliset investoinnit Kannuksessa lisääntyvät	Vaikuttamistyö yhdessä eri toimijoiden ja kaupungin edustajien kanssa	YritysKannus on valmistellut teollisen rakentamisen aloittamista Kannuksessa ja kontaktoinut yrityksiä teollisten investointien edistämiseksi. Osan kanssa keskustelut jatkuvat edelleen, osa investoinneista etenee hyvin ja niistä tiedotetaan yhtiöiden toimesta, kun tulee tiedotettavaa.

3.3.1.3. Kannuksen Kaukolämpö Oy

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 64,90 %, muina omistajina ovat Korpelan Voima ja Pouttu Oy. Yhtiön palveluksessa on 5 henkilöä.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Paikallisen yrittäjyyden tukeminen	Paikallisen polttoaineen käyttö Käytetään lähialueen yrittäjien ammattitaitoa hyödyksi, kehitetään ja lisätään yhteistyötä toiminnoissa	Bio-polttoaineet alkuvuonna tulleet lähes kaikki n. 40 km säteeltä. Mitä lähempää laitosta polttoaine saatu hankittua sitä enempi mukana on aina paikallisuutta. Kilpailu polttoainemarkkinoilla kuitenkin keväällä kirstynyt kovasti. Etäisyydet hankinnoissa tulee kasvamaan.
Ympäristövaikutusten minimointi	Bio-polttoaineiden osuus tuotannossa pidetään yli 90 % Polttoaineiden hankinnoissa noudatetaan RED2 direktiivin mukaisia kestävän kehityksen kriteerejä Toimintatavoilla, tekniikalla ja valvonnalla hallitaan ja minimoidaan päästöt	Yhtiö kuuluu päästökaupan piiriin. Tämä sekä yhtiömme oma tavoite ja halu tuottaa lämpö asiakkaille fossiilittomasti ja kestävästi on toteutunut hyvin. Bio-polttoaineiden osuus on noussut 98 %:iin. Nykyaikainen tekniikka, veloitteet ja henkilöstön hyvä motivaatio on pitänyt ympäristöpäästöt pieninä.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Energiatehokkuuden parantaminen	Opastetaan asiakkaita energiaa säästäviin toimenpiteisiin Tehostetaan energiatehokkuutta nykYTEKNIICALLA (automaation lisääminen ja uudistaminen) Haetaan vaihtoehtoisia energian tuotantomuotoja	Asiakkaita ohjeistetaan ja neuvotaan jatkuvasti energiansäästöissä. Mikä on korostunut viime talven energiapulan uhan aikana. Maailmalla ja varsinkin euroopassa vallitseva erikoinen tilanne muuttanut totaalisesti energiapolitiikkaa. Uusia tekniikoita ja tuotantotapoja nyt markkinoille tulossa. Yhtiö seuraa tilannetta aktiivisesti.
Tasapainoinen talous	Kaukolämmön hinta pidetään kilpailukykyisenä turvaten kuitenkin yhtiön palvelu- ja investointikyky Seurataan energiamurroksen kehitystä ja pysytään energiatuotannossa ja siirrossa kehityksen eturintamassa	Energian hintaa tehtiin hillitty korotus vuodenvaihteessa edellisvuonna nousseiden kustannusten vuoksi. Sähkömarkkinoiden hiukan rauhoittua on bio-polttoainemarkkinat muuttuneet hurjasti. Toiminta-alueellamme puupolttoaineiden kysyntä kasvanut. Sen myötä markkinoilla kilpailu ja hinta nousut. Tästä seuraa energianhinnalle nousupaineita. Energian hinta pidetään jatkossakin kilpailukykyisenä.

3.3.1.4. Kiinteistö Oy Kannuksen Virastotalo

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 65,29 %, toisena omistajana on Senaatti-kiinteistöt.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Energiataloudellinen kiinteistö	Energiaa säästävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen	Kiinteistön valaisimia uudistetaan energiaa säästäviin led-lamppuihin
Käyttöasteen parantaminen	Kaupungin hallinnassa olevien tilojen käytön optimointi	Kaupungin hallinnassa olevat tilat ovat pääosin käytössä. Yksittäisiä työhuoneita on vapaana muutamia.

3.3.1.5. Kiinteistö Oy Kannuksen Teollisuusmiilu

TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 50,49 %, muina omistajina ovat Kannuksen Vesiosuuskunta, Lepi Oy ja Lestijokilaakson Siivous.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Energiataloudellinen kiinteistö	Energiaa säästävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen	Ilmanvaihtokoneen uusimisen suunnittelu alkaa syksyllä.
Kiinteistön käyttöaste 100 %	Kiinteistö pidetään kunnossa ja turvallisenä	Käyttöaste 100 %.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Tasapainoinen talous	Toiminta- ja lainanhoitokulut kate- taan perittävillä hoitovastikkeilla	Tilikauden alijäämä 30.6.2023 = 14 245 €. Kuluissa mukana edellisille tili- kausille kuuluvia takautuvia kiinteis- tönhoitokustannuksia

3.3.1.6. Kiinteistö Oy Kannuksen Lemmikki

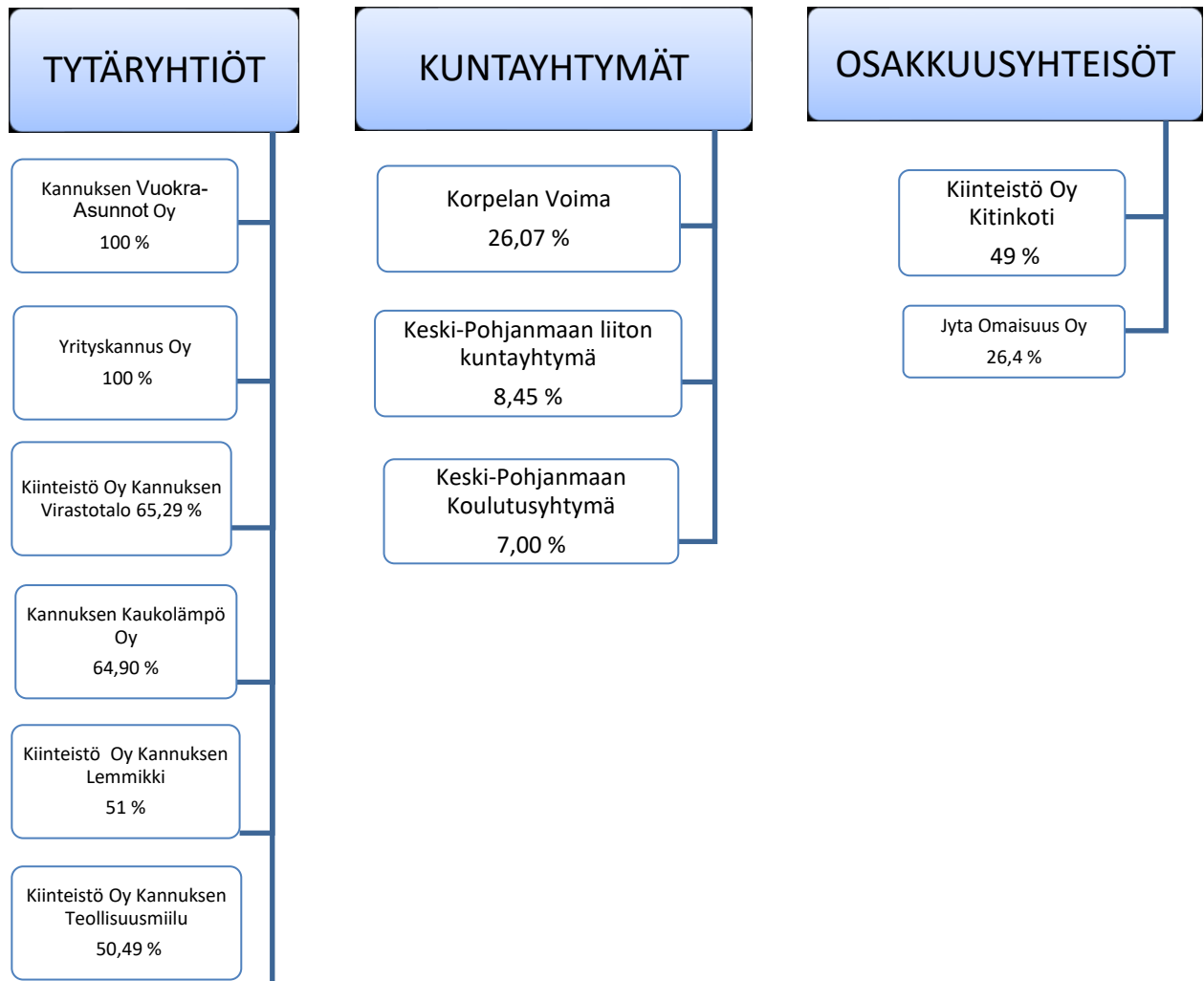
TOIMINNAN KUVAUS

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 51 %, toisena omistajana on K-P:n koulutusyhtymä.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Energiataloudellinen kiinteistö	Energiaa säästävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen	Kiinteistöyhtiön toimesta toimenpi- teisiin ei ole tähän mennessä ryh- dytty.
Tasapainoinen talous	Toiminta- ja lainanhoitokulut kate- taan perittävillä vuokrilla	Tilikauden ylijäämä 30.6.2023 = 9 670 €.

KONSERNIKAAVIO

3.3.2. Hallintopalvelut

TILIVELVOLLISET

kaupunginhallitus

kaupunginjohtaja

talous- ja hallintojohtaja

henkilöstöpäällikkö

TALOUSARVION SISÄLTÖ / KESKEISET MUUTOKSET

Hallintopalvelujen tulosalue käsittää yleishallintopalvelut (kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus) sekä henkilöstö- ja talouspalvelut. Henkilöstöpalvelut sisältävät tyhy-toiminnan ja työsuojelun.

Kaupunginhallituksen jakamiin yleisavustuksiin on varattu 15 000 euron määräraha, joka käytetään seuraaviin kohteisiin:

- kiinteistöveroavustukset yleishyödyllisille yhteisöille 3 000 €
- Chydenius-instituutin toiminta-avustus 12 000 € n

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Kaupunginvaltuuston kokoukset	6	5	3
Kaupunginhallituksen kokoukset	15	15	9

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Ajantasainen hallinnon ohjeistus	Tarkistetaan hallintoon liittyvien ohjeistusten kattavuus ja ajantasaisuus sekä tarvittaessa laaditaan uusia tai päivitetään olemassa olevia	Asiakirjahallinnon toimintaohje sekä hankeohje ovat valmistelussa
Osaamisen kehittäminen ja tukeminen	Koulutus- ja työnohjauspalveluiden hankinta henkilöstölle	Eduhousen koulutusalan otettiin käyttöön 1.3.2023 alkaen. Eduhousen koulutustarjonnassa on n. 4 500 verkkokoulutusta, joihin henkilöstö voi osallistua ajasta ja paikasta riippumatta. Kaupunginviraston henkilökunnalle ja esimiehille on hankittu työnohjauspalveluita Konstituutti Oy:ltä. Starttipäivä järjestettiin 31.3. ja varsinaiset työnohjauskset käynnistyvät syksyllä.
Johtamisen kehittäminen ja tukeminen	Hankitaan johtamiskoulutusta esimiehille	Hankinta on valmistelussa ja toteutuu syksyn kuluessa.
Työhyvinvointiin panostaminen	Työsuhdepolkupyöräetouden käyttöönotto	Työsuhdepolkupyöräetuu on otettu käyttöön ja periaatteet vahvistettu kaupunginhallituksessa 18.4.2023.

TALOUSLUVUT - HALLINTOPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	637 303		637 303	369 502	58,0 %	331 266
Maksutuotot					-	
Tuet ja avustukset	75 215		75 215	5 444	7,2 %	2 044
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot				6 344	-	
Toimintatuotot yht.	712 518	0	712 518	381 290	53,5 %	333 310
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-547 801		-547 801	-256 310	46,8 %	-244 387
Palvelujen ostot	-738 919		-738 919	-423 478	57,3 %	-407 497
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 590		-12 590	-5 208	41,4 %	-4 420
Avustukset	-15 000		-15 000	-7 330	48,9 %	-7 027
Vuokratulut					-	
Muut toimintakulut	-71 680		-71 680	-26 642	37,2 %	-44 294
Toimintakulut yht.	-1 385 990	0	-1 385 990	-718 968	51,9 %	-707 626
Toimintakate	-673 472	0	-673 472	-337 678	50,1 %	-374 316
Rahoitustuotot ja -kulut				-28	-	
Poistot ja arvonalentumiset	-14 981		-14 981	-20 802	138,9 %	-20 802
Tilikauden yli-/alijäämä	-688 453	0	-688 453	-358 508	52,1 %	-395 119

3.3.3. Elinvoimapalvelut

TILIVELVOLLISET

kaupunginhallitus

kaupunginjohtaja

työllisyyskoordinaattori

TALOUSARVION SISÄLTÖ / KESKEISET MUUTOKSET

Elinvoimapalveluihin sisältyy elinkeinopalvelut, maaseutupalvelut, työllistämispalvelut sekä rahoitusosuudet seudullisiin hankkeisiin.

Elinkeinopalvelut sisältää määrärahan kaupungin 100 % tytäryhtiölle YritysKannus Oy:lle, joka vastaa sekä aloittavien että kasvuyrittäjien yritysneuvonnan lisäksi yritysten kehittämispalveluista sekä kaupungin elinkeinomarkkinoinnista yhteistyössä kaupungin viestintäryhmän kanssa. Määräraha vuodelle 2023 on 220 000 euroa. Tällä rahoitetaan yhtiön normaalin toiminnan lisäksi myös mahdollisia yhtiön hallinnoimien hankkeiden omarahoitusosuuksia.

Maaseutupalveluista vastaa Lestijärven kunnan maaseutulautakunta, jonka hallintoyksikkö Kaseka hoitaa Kannuksen kaupungin ja Kaustisen seutukunnan kuntien maaseutuhallinnon lakisääteiset tehtävät. Turkistalousneuvonnasta isäntäkuntamallilla vastannut Kalajoen kaupunki lopettaa neuvontapalvelut vähäisen kysynnän vuoksi 1.1.2023 alkaen. Neuvontaa turkisalan yrityksille tuottavat jatkossa muun muassa PSTK ja Kannuksen Tutkimustila Luova Oy.

Työllistämispalveluihin sisältyy työllisyyden kuntakokeiluun osallistuminen, etsivä nuorisotyö, työpajatoiminta, velvoite- ja palkkatukityöllistäminen, nuorten kesätyöllistäminen sekä työmarkkinatuen kuntaosuus. Työllistämispalveluihin on varattu määräraha työhönvalmentajan viran perustamiselle.

Elinvoimapalveluiden talousarviossa on varauduttu 120 000 eurolla muiden organisaatioiden hallinnoimien EU-rahoitteisten kehittämishankkeiden kuntarahoitusosuuksiin. Kuntarahan myöntämisestä päättää kaupunginhallitus tai Rieska-Leader ry:n hallitus.

Elinvoimapalveluiden avustuksiin on varattu määrärahaa yhteensä 281 500 € seuraavasti: Elinkeinopalvelut:

- avustukset kehittämisrahastosta 30 000 €

- yritysten kehittämisavustukset 10 000 €

Maaseutupalvelut:

- maatalouden kehittämisavustukset 16 500 €

Työllistämispalvelut:

- nuorten kesätyöllistäminen 15 000 €

- työmarkkinatuen kuntaosuus 210 000 €

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Yritysten lukumäärä	505	500	500
Perustettujen yritysten lukumäärä	22	30	10
Työttömyysprosentti (vuosikeskiarvo)	7	8	8
Yritysneuvonnan yhteydenotot	410	400	220
Yritysneuvonnan asiakasyritykset	90	160	70
Hankkeet, joiden valmistelussa oltu mukana	2	10	12
Toimivat maatilat	95	95	90
Peltoala ha/tila	72	72	77
Peltoala Keski-Pohjanmaalla ha/tila	54	54	58
Työttömät työnhakijat	181	160	214
Alle 29-vuotiaat työttömät	37	35	51
Aktivointiaste (aktiivisten työvoimapolitiittisten palveluiden piirissä olevien osuus työttömistä työnhakijoista)	30	0	24

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Vireä elinkeinoelämä	Paikallisen yrittäjyyden tukeminen	YritysKannus on osallistunut Kannuksen Yrittäjät ry:n hallituksen kokouksiin ja osallistunut Kannuksen yritys-elämän kehittämiseen. Yrittäjiä ja yrittäjiksi aikovia on tavattu ja tuettu eri keinoin pyrkien löytämään ratkaisukeinoja eri haasteisiin.
Liikekeskustojen ja teollisuusalueiden kehittäminen	Tonttien aktiivinen markkinointi ja sijoittujien etsiminen	Tekniset palvelut on toteuttanut yhdessä JS-Median kanssa esitteen, jossa muun muassa markkinoidaan tontteja. Esite on julkaistu sähköisenä kaupungin verkkosivustolla ja sitä jaetaan myös painettuna esimerkiksi Ollikkala-messuilla.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Hankerahoituksen hyödyntäminen	Kehittämishankkeiden ideointi ja valmistelu yhteistyössä YritysKannuksen, kehittäjäorganisaatioiden ja yritysten kanssa	Ensimmäisenä hankkeena starttasi Biokaasuhanke K-P Liiton AKKE-rahoituksella. Kevään aikana on valmisteltu useita kehitys- ja investointihankkeita kannuslaisten yritysten kanssa. YritysKannus on valmistellut myös yritysryhmähankkeiden aloittamista sekä hankkekokonaisuuden "Kitinkangas kaikille – virkistyspalveluiden huippukeskus". Uuden ohjelmakauden hankehaku aukesi maaseuturahaston osalta vasta juhannusviikolla, joten hankkeita ei päästy toteuttamaan alkuvuoden aikana.
Työllistämispalvelujen kehittäminen ja työvoiman saatavuuden parantaminen	Valmistautuminen TE-palvelut 2025 -uudistukseen, Kotoutumispalvelujen kehittäminen	Kokkolan seudun työllisyyden kuntakokeilun yhteistyöelin laajentui maaliskuussa TE2024 valmistelutyöryhmäksi, jossa Kannuksen edustajina ovat kaupunginjohtaja, työllisyyskoordinaattori, YritysKannuksen toimitusjohtaja/kehitysjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja. Kaupunginhallitus käsittelee 30.5.2023 § 108 työllisyysalueen valmisteluvaiheeseen liittyviä Keski-Pohjanmaan kuntien linjauksia ja päätti, että uudistusta valmistellaan vastuukuntamallilla, jossa isäntäkuntana toimii Kokkolan kaupunki. Kaupunginhallitus edellytti, että sopimukseen tulee sisällyttää mahdollisuus sopia myös viranomaistehtävien tuottamisesta ja että TE-palvelut järjestetään työllisyysalueen kunnissa lähipalveluna. Järjestämissuunnitelmaa valmistellaan parhaillaan. Työllistämispalveluihin on palkattu määräaikaisesti työhönvalmentaja sekä kotoutumisneuvoja.
Lakisääteisten maatalousviranomaistehtävien hoitaminen ajallaan ja virheettömästi	Maksatukset saatetaan järjestelmässä hyväksyty tilaan kuukauden kuluessa maksatuksen esteen poistussa, tukitalennukset 20.6. mennessä, päätökset viljelijöille 2 kk:n kuluessa maksatuksesta.	Lakisääteisten tehtävien hoidossa onnistuttu hyvin.

TALOUSLUVUT - ELINVOIMAPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot					-	40
Maksutuotot				680	-	595
Tuet ja avustukset	110 000		110 000	30 784	28,0 %	175 074
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot				131	-	1 786
Toimintatuotot yht.	110 000	0	110 000	31 595	28,7 %	177 495
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-253 325		-253 325	-138 106	54,5 %	-83 176
Palvelujen ostot	-429 102		-429 102	-266 210	62,0 %	-217 339
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 800		-3 800	-2 000	52,6 %	-2 790
Avustukset	-281 500		-281 500	-115 242	40,9 %	-118 354
Vuokratulut					-	
Muut toimintakulut	-20 644		-20 644	-10 041	48,6 %	-11 248
Toimintakulut yht.	-988 371	0	-988 371	-531 599	53,8 %	-432 907
Toimintakate	-878 371	0	-878 371	-500 004	56,9 %	-255 412
Rahoitustuotot ja -kulut					-	-4
Poistot ja arvonalentumiset					-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-848 371	0	-848 371	-500 004	58,9 %	-255 416

3.4. Kasvatus- ja opetuslautakunta

TOIMINTA-AJATUS

Tähtäämme kaikessa toiminnassamme kuntalaisten hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman edistämiseen tarjoamalla itse ja yhdessä kumppanien kanssa sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla tuotettuja palveluita.

Kasvatus- ja opetuslautakunta järjestää kannuslaisten varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut sekä vastaa siitä, että ne toimivat erityislainsäädännön edellyttämällä tavalla. Kasvatus- ja opetuslautakunta ohjaa ja valvoo palvelutuotantoa vastaamaan toimintaympäristön muutoksia sekä asiakkaiden tarpeita.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Hyvinvoinnin edistäminen	Opiskeluhuollon palvelujen kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Hallittu kuraattoreiden ja psykologipalveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle. HYTE-kertoimien seuranta (kouluterveyskysely)	Yhteistyö aloitettu. Opiskeluhuollon suunnitelma valmisteilla. Yhteistyö lähtenyt käyntiin. Kouluterveyskyselyt toteutettu keväällä 2023. Tulokset saadaan ennen vuodenvaihdetta.
Kotouttamispalveluiden kehittäminen	Työperäisen maahanmuuton huomiointi varhaiskasvatus- ja opetuspalveluissa.	Lasten / nuorten määrä kasvanut. Määräaikaisen valmistavan opettajan rekrytointi keväällä 2023.

TALOUSLUVUT - KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	125 393		125 393	66 981	53,4 %	79 104
Maksutuotot	170 000		170 000	101 717	59,8 %	148 033
Tuet ja avustukset	784 000		784 000	598 223	76,3 %	682 705
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	17 464		17 464	11 164	63,9 %	13 128
Toimintatuotot yht.	1 096 857	0	1 096 857	778 085	70,9 %	922 970
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-7 913 527		-7 913 527	-4 004 599	50,6 %	-3 514 156
Palvelujen ostot	-2 875 499		-2 875 499	-1 543 923	53,7 %	-1 439 625
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-364 362		-364 362	-202 581	55,6 %	-170 122
Avustukset	-314 340		-314 340	-196 786	62,6 %	-159 283
Vuokratulot					-	
Muut toimintakulut	-1 093 793		-1 093 793	-571 168	52,2 %	-423 809
Toimintakulut yht.	-12 561 521	0	-12 561 521	-6 519 057	51,9 %	-5 706 996
Toimintakate	-11 464 664	0	-11 464 664	-5 740 972	50,1 %	-4 784 027
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset	-20 285		-20 285	-28 824	142,1 %	-20 174
Tilikauden yli-/alijäämä	-11 484 949	0	-11 484 949	-5 769 796	50,2 %	-4 804 200

3.4.1. Varhaiskasvatuspalvelut

TILIVELVOLLISET

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Sivistystoimenjohtaja

Varhaiskasvatuspäällikkö

Varhaiskasvatuksen vastaava

TALOUSARVION SISÄLTÖ / KESKEISET MUUTOKSET

Varhaiskasvatuspalveluilla on 5 päiväkotia, joista 3 toimii kaupungin omissa tiloissa ja 2 vuokratiloissa.

Päiväkotiryhmiä on tällä hetkellä 10. Vuoden alussa ryhmien määrä lisääntyy yhdellä.

Esiopetusta järjestetään Takalo-Raasakan koululla.

Eri ikäluokkien käyttöasteet ovat nousussa. Erityisesti kasvua on ollut alle 3-vuotiaiden osalta.

Avoimen varhaiskasvatustoiminnan (metsäkerhon) pilotointi ja sen arviointi.

Kannuslisään tehdään 20 € korotus 1.3.2023 alkaen.

Raasakan uuden koulun rakentamisen toiminnalliset vaikutukset ja niiden suunnittelu.

Asiakasmaksujen muutokset.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Lapset /esiopetus	64	61	64
Lapset / varhaiskasvatus	232	250	230
Asiakastyytyväisyys ka.	4	4	4

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Johtaminen - Tarvetta vastaava toiminta	Varhaiskasvatuspäällikön rekrytointi. Keskustelun ja osallisuuden lisääminen varhaiskasvatuksen arjessa - rakennetaan luottamusta ja sitoutumista. Toimenkuvien päivittäminen. Kahden vuoden määräajaksi: 1. Perustetaan kolmas ryhmä Rauhanyhdistyksen tiloihin (sivistyspalveluiden lautakunta 10.5.2021 § 65). 2. Varaudutaan perhepäivähoidon aloittamiseen/ryhmisen perustamiseen. Valmistaudutaan varhaiskasvatuksen tarvetta vastaavan tilasuunnitelman tekemiseen yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa. Tarve mitoitetaan siten, että tavoitteena on maksuttoman varhaiskasvatuksen tarjoaminen v. 2024 alusta.	Varhaiskasvatuspäällikön rekrytointi 1.8.2023 alkaen. Palaverikäytäntöjä lisätty mm. pedagogisella palaverilla. Kolmas ryhmä perustettu Vesseleiden päiväkotiin 9.1.2023. Tarveselvitys teknisen puolen kanssa aloitettu.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Tarvetta vastaava ja hyvinvoiva henkilökunta	Vakinaisen henkilöstön rekrytointi ja perehdyttäminen. Henkilöstösuunnitelman toteuttaminen voimassa olevan lain mukaisesti. Tietoisuuden lisääminen työyhteisötaidoista ja yhteisvastuu ilmapiirin rakentamisesta.	Rekrytointi aloitettu maaliskuussa 2023. Huomaa hyvä -koulutus tilattu syksyille 2023 aihepiireinä työhyvinvointi ja kolmiportainen tuki.
Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuen vahvistaminen	Kolmiportaisen tuen -mallin jalkauttaminen lapsiryhmiin.	Huomaa hyvä -koulutus tilattu syksyille 2023.
Terveyttä ja iloa ruokailusta	Kehitetään kouluruokailua ruoka- ja varhaiskasvatuspalveluiden henkilökunnan ja lasten kanssa.	Yhteistyöpalaverikäytäntöjä aloitettu.

TALOUSLUVUT - VARHAISKASVATUSPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	59 887		59 887	11 739	19,6 %	20 439
Maksutuotot	170 000		170 000	101 717	59,8 %	148 033
Tuet ja avustukset	225 000		225 000	238 130	105,8 %	265 936
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot					-	
Toimintatuotot yht.	454 887	0	454 887	351 586	77,3 %	434 408
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-2 519 087		-2 519 087	-1 273 205	50,5 %	-1 124 553
Palvelujen ostot	-1 124 366		-1 124 366	-589 103	52,4 %	-545 207
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 609		-38 609	-14 615	37,9 %	-25 764
Avustukset	-310 000		-310 000	-194 599	62,8 %	-155 282
Vuokratulot					-	
Muut toimintakulut	-301 092		-301 092	-152 960	50,8 %	-113 610
Toimintakulut yht.	-4 293 154	0	-4 293 154	-2 224 482	51,8 %	-1 964 416
Toimintakate	-3 838 267	0	-3 838 267	-1 872 896	48,8 %	-1 530 008
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset	-2 012		-2 012	-3 162	157,2 %	-1 006
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 840 279	0	-3 840 279	-1 876 058	48,9 %	-1 531 014

3.4.2. Opetuspalvelut

TILIVELVOLLISET

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Sivistystoimenjohtaja

Kasvatus- ja opetusjohtaja 14.2.2023 alkaen

Perusopetuksen rehtori

Perusopetuksen ja lukion rehtori

Perusopetuksen ja lukion apulaisrehtori

TALOUSARVION SISÄLTÖ / KESKEISET MUUTOKSET

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Oppilaat / perusopetus	638	637	643
Oppilaat / päivälukio	111	109	103
Oppilaat / ammattilukio	6	8	5
Aloittavien määrä lukiossa / Kannuksen ikäluokan aloitta- neet %	0	36 (40 %)	29 (32,3%)

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Johtamisen kehittäminen	Keskustelun ja osallisuuden lisääminen koulun arjessa - rakennetaan luottamusta ja sitoutumista. Tiedottamisen ja palautteenannon sekä viestinnän kehittäminen. Vuorovaikutuksen ja keskustelukulttuurin lisääminen kaupungin eri toimialojen ja sidosryhmien kanssa.	Toteutettu yhteistyöpalavereita. Sisäisen johtamisyhteistyön kehittämistä prosessoitu yläkoulu-lukion osalta. Toimenkuvien päivittäminen aloitettu. Tiedotuskanavia uudistettu yläkoulu-lukion osalta. Henkilökunnan palavereita ollut säännöllisesti. Sovittu säännölliset palaverit teknisten palveluiden kanssa.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Henkilöstörakenteen ja henkilöstön osaamisen kehittämisen	Henkilöstörakenteen tarkastelu - laadukas koulupolku. Uusien työntekijöiden perehdyttäminen. Tietoisuuden lisääminen työyhteisötaidoista ja yhteisvastuu ilmapiirin rakentamisesta. Opettajille työpuhelimet.	Tarkasteltu prosessissa. Valmistavan opettajan rekrytointi keväällä. Perehdyttämiseen kiinnitetään huomiota. Henkilöstön kouluttautumista ja kehittymistä seurataan säännöllisesti. Puhelimet hankittu.
Hyvää kouluruokaa yhä useammalle	Kehitetään kouluruokailua ruoka- ja opetuspalveluiden henkilökunnan ja oppilaiden kanssa.	Valvontaruokailujen määrää lisätty ja kehitetty toimenpiteitä henkilöstön/oppilaiden ja ruokapalveluiden yhteistyössä, joilla edistää oppilaiden ruokakasvatusta.

TALOUSLUVUT - OPETUSPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	65 506		65 506	55 243	84,3 %	58 665
Maksutuotot					-	
Tuet ja avustukset	559 000		559 000	360 093	64,4 %	416 769
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	17 464		17 464	11 164	63,9 %	13 128
Toimintatuotot yht.	641 970	0	641 970	426 499	66,4 %	488 561
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-5 394 440		-5 394 440	-2 731 395	50,6 %	-2 389 603
Palvelujen ostot	-1 751 133		-1 751 133	-954 820	54,5 %	-894 418
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-325 753		-325 753	-187 966	57,7 %	-144 358
Avustukset	-4 340		-4 340	-2 187	50,4 %	-4 001
Vuokratulut					-	
Muut toimintakulut	-792 701		-792 701	-418 208	52,8 %	-310 200
Toimintakulut yht.	-8 268 367	0	-8 268 367	-4 294 575	51,9 %	-3 742 580
Toimintakate	-7 626 397	0	-7 626 397	-3 868 076	50,7 %	-3 254 019
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset	-18 273		-18 273	-25 662	140,4 %	-19 168
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 644 670	0	-7 644 670	-3 893 738	50,9 %	-3 273 186

3.5. Hyvinvointipalveluiden lautakunta

TOIMINTA-AJATUS

Tähtäämme kaikessa toiminnassamme kuntalaisten hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman edistämiseen tarjoamalla itse ja yhdessä kumppanien kanssa sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla tuotettuja palveluita sekä tarjoamalla foorumin kuntalaisten osallisuuteen ja vaikuttamismahdollisuuksiin.

Hyvinvointipalveluiden lautakunta vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Hyvinvointipalveluihin kuuluu kirjastopalvelut ja muut hyvinvointipalvelut. Muut hyvinvointipalvelut ovat liikunta-, nuoriso-, kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, kansalaisopisto ja kaupungin yleinen viestintä.

Hyvinvointipalveluiden lautakunta jakaa avustuksia paikallisen liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoiminnan tukemiseen, sekä jakaa avustuksia muille hyvinvointia edistäville yhdistyksille, järjestöille ja seuroille.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Palvelumme ovat monipuolisia, saavutettavia ja hyvinvointia lisääviä.	Kehitämme palvelutarjontaamme suunnitelmallisesti ja asiakaslähtöisesti. Hankerahoituksen hyödyntäminen palveluiden ja yhteistyöverkostojen kehittämisessä.	Palvelutarjonta on monipuolista ja asiakaslähtöistä. Kaikki toimialalla tuotetut palvelut ovat hyvinvointia lisääviä. Olemme panostaneet suunnitelmallisuuteen ja saaneet hankerahoitusta toiminnan kehittämiseen.
Ammatillinen ja hyvinvoiva henkilöstö.	Turvaamme hyvinvointipalveluiden laadukkaan tuottamisen ja henkilöstön hyvinvointia vahvistamalla perusrakenteita riittäväällä henkilöstöresursseilla.	Henkilöstöresursseja on lisätty palkkaamalla nuorisopalveluihin vapaa-ajanohjaaja ja liikuntapalveluihin uimahallityöntekijä. Säännölliset henkilöstökokoukset.
Hyvinvoinnin edistäminen ennaltaehkäisyn näkökulmasta.	Yhteistyön tiivistäminen hyvinvointialueen ja muiden sidosryhmien kanssa.	Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa on toteutettu osallistumalla erilaisiin hyte-työryhmiin.

TALOUSLUVUT - HYVINVOINTIPALVELUIDEN LTK

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	302 983		302 983	278 564	91,9 %	188 068
Maksutuotot	84 180		84 180	14 157	16,8 %	35 126
Tuet ja avustukset	192 355		192 355	104 455	54,3 %	67 801
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	74 215		74 215	14 736	19,9 %	12 162
Toimintatuotot yht.	653 733	0	653 733	411 912	63,0 %	303 156
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 166 475		-1 166 475	-556 896	47,7 %	-460 173
Palvelujen ostot	-631 548		-631 548	-367 047	58,1 %	-291 581
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-146 300		-146 300	-128 384	87,8 %	-71 818
Avustukset	-105 704		-105 704	-20 000	18,9 %	-25 000
Vuokratulut					-	
Muut toimintakulut	-792 173		-792 173	-392 362	49,5 %	-362 091
Toimintakulut yht.	-2 842 200	0	-2 842 200	-1 464 689	51,5 %	-1 210 664
Toimintakate	-2 188 467	0	-2 188 467	-1 052 777	48,1 %	-907 508
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset					-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 188 467	0	-2 188 467	-1 052 777	48,1 %	-907 508

3.5.1. Kirjastopalvelut

TILIVELVOLLISET

Hyvinvointipalveluiden lautakunta

Vastaava kirjastonhoitaja

TALOUSARVION SISÄLTÖ / KESKEISET MUUTOKSET

Kirjasto on lakisääteinen peruspalvelu, joka tarjoaa pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää uudistuvaa kokoelmaa ja tukee tiedon hankintaa, monipuolista lukutaitoa sekä lukemista ja kirjallisuutta. Kirjastolaki edellyttää kirjastolta tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Kirjaston tulee edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Maksuttomat kirjastopalvelut ehkäisevät syrjäytymistä, tukevat elinikäistä oppimista, edistävät kansalais- ja digitaitoja, tuottavat elämyksiä sekä lisäävät hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja monikulttuurisuutta.

Riittävä ammattitaitoinen henkilöstö sekä toimivat ja turvalliset tilat mahdollistavat asiakkaiden tarvitsemat palvelut sekä niiden kehittämisen.

Keskeiset muutokset 2023: Omatoimikirjasto Kannukseen -kehittämishankkeen toteuttaminen ja kirjaston aukioloaikojen lisääminen omatoimitekniikan avulla. Hakeutuvien kirjastopalveluiden (kirjastoauton ostopalvelut) palveluverkon tarkasteleminen ja päivittäminen muuttuneita tarpeita vastaavaksi.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Lainajia / asukkaista %	33	34	27
Asiakaskäynnit / asukas	6	7	3
Käyttäjäkoulutus lukumäärä	28	35	31
Käyttäjäkoulutus osallistujamäärä	471	580	222
Tapahtumat ja näyttelyt lukumäärä	63	60	63

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Parannetaan kirjastopalveluiden saatavuutta, saavutettavuutta ja esteettömyyttä.	Lisätään kirjaston aukioloaikaa omatoimitekniikalla ja mahdollistetaan kuntalaisille yhteisten tilojen käyttö monipuolisesti sekä edistetään ajanmukaisten kirjastotilojen rakentamista.	Omatoimitekniikka on asennettu kirjastoon ja laajennetut aukioloajat otetaan käyttöön 1.9.2023. Ajanmukaisten tilojen toteuttaminen on teknisen toimialana suunnitelmissa tuleville vuosille.
Edistetään vuoropuhelua, avoimuutta ja kuntalaisten osallisuutta.	Järjestetään matalan kynnyksen tapahtumia sekä kuntalaisten ja päätäjien kohtaamia yhteistyökumppanien kanssa ja kirjaston omana toimintana.	Tavoite on toteutunut ja matalan kynnyksen tapahtumia, muun muassa teknisen johtajan kyselytunti, on järjestetty vuoden ensimmäisellä puoliskolla jopa ennakoitua enemmän.

TALOUSLUVUT - KIRJASTOPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 253		2 253	780	34,6 %	1 183
Maksutuotot	2 000		2 000	1 224	61,2 %	983
Tuet ja avustukset					-	
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	4 112		4 112	3 097	75,3 %	2 276
Toimintatuotot yht.	8 365	0	8 365	5 101	61,0 %	4 442
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-192 582		-192 582	-99 414	51,6 %	-82 103
Palvelujen ostot	-78 551		-78 551	-37 209	47,4 %	-32 707
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-63 152		-63 152	-45 773	72,5 %	-35 834
Avustukset					-	
Vuokratulot					-	
Muut toimintakulut	-60 731		-60 731	-31 337	51,6 %	-23 318
Toimintakulut yht.	-395 016	0	-395 016	-213 733	54,1 %	-173 962
Toimintakate	-386 651	0	-386 651	-208 633	54,0 %	-169 520
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset					-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-386 651	0	-386 651	-208 633	54,0 %	-169 520

3.5.2. Muut hyvinvointipalvelut

TILIVELVOLLISET

Hyvinvointipalveluiden lautakunta

Hyvinvointijohtaja

Liikuntapalvelupäällikkö

TALOUSARVION SISÄLTÖ / KESKEISET MUUTOKSET

Liikunta-, nuoriso-, kulttuuri- ja tapahtumapalvelut, kansalaisopisto sekä viestintä- ja markkinointi. Kansalaisopiston rehtorin tehtävät sisältyvät hyvinvointijohtajan virkaan. Liikuntapalveluista on muodostettu 1.1.2023 alkaen muut hyvinvointipalvelut tulosalueen alainen toimintayksikkö, jonka toiminnasta vastaa liikuntapalvelupäällikkö. Perustettu liikuntapalvelupäällikön virka 1.1.2023 alkaen. Perustettu nuorisopalveluihin vapaa-ajanohjaajan kokoaikainen vakituinen toimi. Perustettu uimahallityöntekijän vakituinen kokoaikainen toimi. Tehtävänkuvaukset on päivitetty.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Näyttelyt lkm	11	12	5
Kulttuuritapahtumat lkm	15	20	6
Kulttuuritapahtumien ja näyttelyiden kävijämäärä	2 889	2 400	2 050
Muut tapahtumat	11	10	1
Nuorisotilatoiminta lkm	105	120	72
Nuorisotilan kävijämäärä	1 270	2 000	570
Muulla järjestetty nuorisotilatoiminta osallistujamäärä	0	0	429
Kansalaisopisto opetustunnit	5 632	6 000	2 966
Kansalaisopisto opiskelijamäärä	1 255	1 400	903
Uimahallikäynnit	36 181	33 000	25 438
Kuntosalikäynnit	28 108	24 000	17 159
Ohjattu liikunta osallistujat	10 289	8 400	8 176

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen.	Monipuolisten hyvinvointipalveluiden tarjoaminen. Erilaisissa yhteistyöverkostoissa toimiminen ja järjestöyhteistyön kehittäminen.	Palvelutarjontaa on monipuolistettu ja kehitetty suunnitelmallisesti. Yhteistyötä on tehty useissa eri verkostoissa ja järjestöjen kanssa.
Riittävän tiedonsaannin turvaaminen koskien kaupungin palvelutarjontaa ja toimintaa.	Kaupungin ulkoisen viestinnän kehittäminen, viestintäsuunnitelman laadinta ja verkkosivu-uudistuksen toteuttaminen.	Kaupungin viestintään on luotu rakenteita ja toimintatapoja sekä koordinoitu kaupungin viestintää. Viestintään on lisätty ja kehitetty median suuntaan sekä kaupungin verkkosivujen ja somen kautta. Viestintäsuunnitelma on tehty ja verkkosivu-uudistus on aloitettu. On pidetty viestintään liittyvä koulutus.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Kuntalaisten aktiivisen ja tasa-vertaisen osallisuuden lisääminen.	Nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnan kehittämisen. Vapaaehtoistoiminnan roolin vahvistaminen.	Nuorisovaltuusto on kokoontunut säännöllisesti ja tehnyt valtuustoaloitteita, jotka on käsitelty. Vanhus- ja vammaisneuvosto on toiminut aktiivisesti mm.järjestänyt ikäihmisten kuulemistilaisuuden. Kaupunki on tehnyt laajaa yhteistyötä vapaaehtoisten kanssa esim.tapahtumien järjestämisessä.
Saavutettavat palvelut ja tapahtumat.	Nuorisopalveluiden ja liikuntapalveluiden rekrytoinnit. Tarjoamme monipuoliset mahdollisuudet kulttuuriin ja harrastustoimintaan. Panostetaan lasten ja nuorten kulttuuripalveluihin. Mäkiraonmäen toiminnan kehittäminen.	Nuorisopalveluihin on palkattu vapaa-ajanohjaaja. Liikuntapalveluihin on palkattu uimahallityöntekijä. Hyvinvointipalvelut tarjoavat monipuoliset harrastustoiminnan mahdollisuudet kaikissa sen osa-alueissa. Tapahtumia on järjestetty erityisesti kesäaikaan ja on järjestetty lapsille ja nuorille musiikkielämyksiä konserttien muodossa. Mäkiraonmäen kulttuuri- ja museoaluetta on elävöitetty K.H.Renlundin museon hallinnoiman yhteisötaidehankkeen myötä.
Nuorisopalvelut ovat keskeinen osa nuorten hyvinvoinnin edistämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä.	Kehitetään suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti nuorisopalveluita palkkaamalla nuorisotoimintaan vapaa-ajanohjaaja.	Nuorisopalveluiden pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen kehittäminen on mahdollistunut uuden työntekijäresurssin avulla. Nuorisotoimintaa on monipuolistettu ja on toteutettu mm.kesäajan toimintaa yhteistyössä liikunta- ja kirjastopalveluiden kanssa sekä hankerahoituksella. Koulunuorisotyöntekijä toimii nykyään hyvinvointipalveluiden alla. On perustettu nuorisotyön tiimi, joka kokoontuu säännöllisesti.

TALOUSLUVUT - MUUT HYVINVOINTIPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	300 730		300 730	277 784	92,4 %	186 885
Maksutuotot	82 180		82 180	12 934	15,7 %	34 143
Tuet ja avustukset	192 355		192 355	104 455	54,3 %	67 801
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	70 103		70 103	11 639	16,6 %	9 886
Toimintatuotot yht.	645 368	0	645 368	406 812	63,0 %	298 714
Valmistus omaan käyttöön					-	
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-973 893		-973 893	-457 482	47,0 %	-378 070
Palvelujen ostot	-552 997		-552 997	-329 838	59,6 %	-258 874
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-83 148		-83 148	-82 611	99,4 %	-35 984
Avustukset	-105 704		-105 704	-20 000	18,9 %	-25 000
Vuokratulot					-	
Muut toimintakulut	-731 442		-731 442	-361 025	49,4 %	-338 773
Toimintakulut yht.	-2 447 184	0	-2 447 184	-1 250 956	51,1 %	-1 036 702
Toimintakate	-1 801 816	0	-1 801 816	-844 144	46,8 %	-737 988
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset					-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 801 816	0	-1 801 816	-844 144	46,8 %	-737 988

3.6. Teknisten palveluiden lautakunta

TOIMINTA-AJATUS

Tähtäämme kaikessa toiminnassamme kuntalaisten hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman edistämiseen tarjoamalla itse ja yhdessä kumppanien kanssa sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla tuotettuja palveluita. Teknisten palveluiden toimiala tuottaa kaupungin kiinteistöpalvelut, ruoka- ja puhdistuspalvelut, IT-palvelut, yhdyskuntapalvelut sisältäen kaavoituksen ja tonttien myynnin sekä viranomaispalvelut laadukkaasti, suunnitelmallisesti ja asiakaslähtöisesti, ja vastaa investointiohjelman toteuttamisesta elinkaariedullisesti ja oikea-aikaisesti.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Vahvistetaan kuntakeskuksen elävyyttä varmistamalla yksityisten ja julkisten palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja esteettömyys sekä luomalla viihtyisyyttä katujen kunnossapidolla, viherrakentamisella, valaistuksella	Kehitetään teknisiä järjestelmiä saatavuuden, saavutettavuuden ja esteettömyyden parantamiseksi.	Keskustan asemakaavan toteuttamisen valmistelu käynnistyi.
Hiilineutraalius saavutettu 2030.	Käynnistetään ilmastosuunnitelmatyö yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa ja haetaan avustus suunnitelman laatimiseen.	Osallistuttu kevään aikana Keski-Pohjanmaan liiton ilmastotyöhankkeeseen, josta saatu työkaluja ilmastosuunnitelmatyön käynnistämiseksi.
Kylien elinvoima turvataan mm. laajakaistaverkkoa laajentamalla ja tieyhteyksien kunnossapidosta huolehtimalla.	Tehdään laajaa vaikuttamistyötä erisidosryhmien suuntaan laajakaista- ja tiehankkeiden rahoituksen ja yhteistyökumppaneiden löytämiseksi.	Osallistuttu Keski-Pohjanmaan liiton työryhmiin tiehankkeiden eteenpäin viemiseksi. Ylläidetty tiivistä keskusteluyhteyttä Etelä-Pohjanmaan Ely-keskukseen.
Vauhditetaan uusiutuvien energiamuotojen kehittämistä luonnon monimuotoisuuden ja asumisviihtyvyyden asettamisissa rajoissa sekä valtuuston ohjauksessa.	Toteutetaan uusiutuviin energiamuotoihin liittyvää kaavoitusta asukaslähtöisesti ja avoimesti sovittuja periaatteita noudattaen.	Laadittu tuulivoimarakentamisen periaatteet Kannuksessa -asiakirja, joka ohjaa tuulivoimakaavoitusta ja osin myös aurinkovoimarakentamista.
Lestijoen hyödyntäminen kuntakuvan, harrastamisen ja matkailun voimavarana.	Tuetaan kaupungin toimialoja eri hankkeiden toteuttamisessa.	Suunniteltiin ja toteutettiin veloitusseton Teknisten palveluiden esite. Esite toimii myös kuntaesitteenä.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö.	Koulutusohjelman toteuttaminen. Esimiestyön tukeminen. Rekrytointien toteuttaminen. Perehdytykseen panostaminen.	Henkilöstö osallistunut koulutuksiin kehityskeskustelujen ja koulutusohjelman mukaisesti. Rekrytoinnit toteutettu. Perehdytyksiä varten käynnistetty toimikohtaisten vuosikellojen laadinta.

TALOUSLUVUT - TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUN

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 986 878		1 986 878	1 010 863	50,9 %	997 353
Maksutuotot	60 000		60 000	18 229	30,4 %	66 613
Tuet ja avustukset					-	2 062
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	2 884 016		2 884 016	1 559 470	54,1 %	1 306 851
Toimintatuotot yht.	4 930 894	0	4 930 894	2 588 562	52,5 %	2 372 879
Valmistus omaan käyttöön				29 573	-	40 505
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 764 380		-1 764 380	-974 617	55,2 %	-882 210
Palvelujen ostot	-1 619 023		-1 619 023	-668 981	41,3 %	-954 465
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 795 099		-1 795 099	-917 822	51,1 %	-865 237
Avustukset	-121 000		-121 000	-114 875	94,9 %	-79 869
Vuokratulot					-	
Muut toimintakulut	-449 277		-449 277	-298 798	66,5 %	-178 554
Toimintakulut yht.	-5 748 779	0	-5 748 779	-2 975 092	51,8 %	-2 960 335
Toimintakate	-817 885	0	-817 885	-356 958	43,6 %	-546 950
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 000		-1 000	-211	21,1 %	-24
Poistot ja arvonalentumiset	-1 157 951		-1 157 951	-601 024	51,9 %	-562 511
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 976 836	0	-1 976 836	-958 192	48,5 %	-1 109 485

3.6.1. Tila- ja huoltopalvelut

TILIVELVOLLISET

Tekninen johtaja Johanna Vakkuri

Kiinteistöpäällikkö Teemu Mattila

Ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö Sirpa Maliniemi

vs. IT-päällikkö Petri Kettunen

TALOUSARVION SISÄLTÖ / KESKEISET MUUTOKSET

Kiinteistöpalvelut ylläpitää, korjaa ja rakennuttaa kaupungin omistamia kiinteistöjä. Rakennusten kuntoa sekä toimivuutta seurataan aktiivisesti ja korjaustoimet kohdistetaan oikea-aikaisesti. Sähköisillä järjestelmillä tehostetaan huolto- ja palvelutoiminnan laatua.

Ruoka- ja puhdistuspalvelut huolehtii kaupungin omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta sekä sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden aterioiden tuottamisesta. Ruokahuolto on keskitetty keskuskeittiöön.

It-palvelut vastaa koko kaupungin it-toimintojen kokonaishallinnasta sekä turvaa häiriöttömän toiminnan operatiivisessa toiminnassa. It-palvelut huomioivat valinnoissa ja hankinnoissa muiden hallintokuntien ja tulosalueiden toiminnalliset tarpeet.

Keskeiset muutokset talousarviossa:

Raasakan uuden koulun rakentaminen

Sähkön hinnan suuri korotus.

Ulkoiset vuokrasopimukset on siirretty teknisten palveluiden toimialalle.

Vuoden 2023 alusta toteutuva aluehallintouudistus aiheuttaa muutoksia ruoka- ja puhdistuspalveluiden toimintaan terveyskeskuksen ja Puistolän ruokapalveluiden siirtyessä hyvinvointialueen hoidettavaksi.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Lämmitys €/ h-m ²	12	12	7
Sähkö €/ h-m ²	15	14	7
Vesi €/ h-m ²	2	2	0
Ateriamäärät	319 198	255 000	142 400
Tehokkuus annos/h	15	13	14
Elintarvikehankintojen kotimaisuusaste %	82	80	80
Siivous €/m ²	2	2	2
Siivous m ² /h	250	250	246

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Kiinteistöjen hoito ja huolto, kunnossapito sekä rakennuttaminen on suunnitelmallista.	Huoltokirja ja huoltokirjaohjelmat päivitetään vastaamaan kunkin toimitilan huoltotarvetta. Kunnossapito- ja investointiohjelmat päivitetään.	Huoltokirja ja huolto-ohjelmat päivitetty alkuvuoden aikana. Investointiohjelma sekä kunnossapito- ja rakennuttamisprosessit päivitetty osana Toimitilaohjelmaa
Rakennuttamisen ja ylläpidon hiilidioksidipäästöjen vähentäminen.	Käynnistetään prosessi Kannuksen liittymiseksi HINKU-kunnaksi ja KET-Siin. Selvitetään aurinkosähkön toteuttamismahdollisuudet ja LED-valaistukseen siirtyminen kaupungin kiinteistöissä.	Aurinkosähkön toteuttamismahdollisuuksia ja LED-valaistukseen siirtymistä sekä tievalaistuksessa että kaupungin kiinteistöissä on selvitetty, työ kesken.
Hankintojen kotimaisuus- ja paikallisuusasteen hallittu kasvattaminen.	Osallistetaan prosesseihin paikallisia asukkaita ja yrityksiä. Hankintaa kehitetään paikallisuutta tukevaksi.	Teknisen toimialan hankinnat toteutetaan lain sallimissa puitteissa kotimaisuus ja paikallisuus huomioiden.
Ruokahävikin pienentäminen.	Tilausjärjestelmän kehittäminen ja tilauskäytäntöjen tarkentaminen. Asiakkaiden ohjaus ja valistaminen. Ylijäämäruuan hyödyntämisen vaihtoehtojen selvittäminen ja käyttöönotto.	Tilaukskäytäntöjä tarkennettu asiakkaita ohjaamalla. Koulukeskuksen ylijäämäruokaa annetaan seurakunnan ruoka-apuun.
Tarjota maittavaa ja ravitsemussuosittelun mukaista ruokaa kouluille ja varhaiskasvatukseen kustannustehokkaasti.	Päivitetään ruokalistat vastaamaan lasten ja nuorten ravintosuosittelun yhteistyössä opetus- ja varhaiskasvatustaluiden henkilökunnan ja oppilaiden kanssa.	Yhteistyö oppilaiden kanssa aloitettu. Ruokalistojen päiväitys jatkuu.
Ylläpitää tarkoituksenmukaisen puhtaustaso huomioiden kiinteistöjen käyttö.	Säännölliset laatuierrokset ja yhteydenpito asiakkaisiin.	Laatuierrokset toteutuu ja yhteydenpitoa asiakkaisiin lisätty.

TALOUSLUVUT - TILA- JA HUOLTOPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 986 878		1 986 878	987 994	49,7 %	987 874
Maksutuotot				2 604	-	6 122
Tuet ja avustukset					-	603
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	2 844 016		2 844 016	1 453 398	51,1 %	1 205 975
Toimintatuotot yht.	4 830 894	0	4 830 894	2 443 996	50,6 %	2 200 573
Valmistus omaan käyttöön				6 332	-	24 139
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 526 391		-1 526 391	-820 284	53,7 %	-762 405
Palvelujen ostot	-984 670		-984 670	-408 666	41,5 %	-414 508
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 619 383		-1 619 383	-783 710	48,4 %	-780 100
Avustukset					-	
Vuokratulut					-	
Muut toimintakulut	-438 018		-438 018	-276 627	63,2 %	-174 004
Toimintakulut yht.	-4 568 462	0	-4 568 462	-2 289 287	50,1 %	-2 131 017
Toimintakate	262 432	0	262 432	161 041	61,4 %	93 695
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 000		-1 000	-211	21,1 %	-24
Poistot ja arvonalentumiset	-675 836		-675 836	-352 884	52,2 %	-357 136
Tilikauden yli-/alijäämä	-414 404	0	-414 404	-192 053	46,3 %	-263 465

3.6.2. Yhdyskuntapalvelut

TILIVELVOLLISET

Työpäällikkö Matti Salmela

TALOUSARVION SISÄLTÖ / KESKEISET MUUTOKSET

Yhdyskuntapalvelut vastaa kaavoituksesta ja tonttien myynnistä sekä kaupungin yleisten alueiden, puistojen ja katujen hoidosta, kunnossapidosta, rakennuttamisesta ja rakentamisesta.

Keskeiset muutokset talousarviossa:

Määrärahavaroituksissa on varauduttu kuntakuvan kehittämiseen yleisten alueiden osalta.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Kaavatiet km	45	47	47
Tehokkuus / hoitokulut €/km	4 173	4 000	1 580

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Teiden ja yleisten alueiden hoito, kunnossapito ja rakennuttaminen on suunnitelmallista ja kustannustehokasta.	Katujen ja yleisten alueiden hoito-, rakentamis- ja kunnossapito-ohjelmat päivitetään. Tehostetaan ja kehitetään menetelmiä sekä työtapoja yhteistyössä urakoitsijoiden kanssa.	Katujen ja yleisten alueiden hoito-, rakentamis- ja kunnossapito-ohjelmien päivittäminen käynnistetty.
Rekilä-Roikola-tie ja Mutkalampi-Ainali-tie peruskorjataan.	Toteutetaan Rekilä-Roikola -tien parannussuunnitelman mukainen rakentaminen vuosien 2023 ja 2024 aikana. Mutkalampi-Ainali -tien peruskorjaaminen toteutetaan yhteishankkeena.	Rekilä-Roikola -tien perusparannussuunnitelma tehty. Urakoiden toteuttamiseksi varatulla määrärahallä käyty neuvotteluja Ely-keskuksen kanssa.
Toteutetaan kuntakuvaa, harastamismahdollisuuksia ja matkailua edistäviä hankkeita määrärahojen puitteissa.	Toteutetaan suihkulähde Lestijokeen. Kesäkukkaistutukset keskiteetään. Suunnitellaan esteetön liikuntapaikka Lestijoen varteen lähelle ydinkeskustaa keskustan asemakaavan toteuttamisen yhteydessä.	Suihkulähde Lestijokeen asennettu kesäkuussa. Kesäkukkaistutus ja istutusalustat uudistettu.
Energiansäästö.	Tehdään selvitys tievalaistuksen LED-saneerauksen nopeuttamisesta leasing-mallilla.	Käynnistetty tievalaistuksen inventoinnin päivitys LED-saneerausta varten. Käyty neuvotteluja toimijoiden kanssa erilaisista leasing-toimintamalleista.

TALOUSLUVUT - YHDYSKUNTAPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot				22 870	-	9 479
Maksutuotot					-	
Tuet ja avustukset					-	1 460
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot	40 000		40 000	106 072	265,2 %	100 876
Toimintatuotot yht.	40 000	0	40 000	128 941	322,4 %	111 815
Valmistus omaan käyttöön				9 873	-	3 148
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-171 908		-171 908	-118 763	69,1 %	-88 040
Palvelujen ostot	-394 059		-394 059	-149 440	37,9 %	-206 451
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-175 000		-175 000	-134 084	76,6 %	-84 924
Avustukset	-121 000		-121 000	-114 875	94,9 %	-79 869
Vuokratulut					-	
Muut toimintakulut	-4 558		-4 558	-20 741	455,0 %	-1 255
Toimintakulut yht.	-866 525	0	-866 525	-537 903	62,1 %	-460 541
Toimintakate	-826 525	0	-826 525	-399 089	48,3 %	-345 577
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset	-482 115		-482 115	-248 140	51,5 %	-196 152
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 308 640	0	-1 308 640	-647 229	49,5 %	-541 729

3.6.3. Viranomaispalvelut

TILIVELVOLLISET

tekninen johtaja Johanna Vakkuri

rakennustarkastaja Timo Himanka

TALOUSARVION SISÄLTÖ / KESKEISET MUUTOKSET

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa, joka neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan avulla edistää hyvää ja ympäristöön sopivaa rakentamista sekä valvoo ympäristön laatua. Rakennusvalvonnan toimintaa säätelee maankäyttö- ja rakennuslaki sekä -asetus, Suomen rakentamismääräyskokoelma sekä kaupungin rakennusjärjestys.

Rakennusvalvonta palvelee kaupunkilaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta sekä luvanhakijoiden ja naapurien oikeusturvan takaamisesta rakennettaessa. Rakennetun ympäristön ja maiseman suojelua koskevat myös esimerkiksi rakennussuojelulaki ja luonnonsuojelulaki.

Ympäristösuojelulain mukaiset tehtävät ostetaan Ylivieskan kaupungilta.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut ostetaan Kokkolan kaupungilta.

Keskeiset muutokset talousarviossa:

Palo- ja pelastustoimi siirtyy vuoden 2023 alusta hyvinvointialueen vastattavaksi ja sitä vastaava määrärahavaraus on poistettu talousarviosta.

Ympäristöterveydenhuollon määräraha on siirretty teknisten palveluiden toimialalle.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	Toteuma
Rakennus-, toimenpide- ja purkukuluvat, rakentamisilmoitukset, suunnittelutarveraisut sekä poikkeamisluvat	79	120	36

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Rakennusvalvonnan palvelu on sujuvaa ja nopeaa.	Rakennus- ja toimenpidelupien käsittely kahden viikon kuluessa päätöskelpoisen hakemuksen jättämisestä.	Lupahakemukset käsitelty pääsääntöisesti tavoitteen mukaisesti.
Ympäristöpalveluiden toiminta on sujuvaa.	Ympäristö- ja maa-aineslupien käsittely kolmessa kuukaudessa päätöskelpoisen hakemuksen jättämisestä.	Lupahakemukset käsitelty pääsääntöisesti tavoitteen mukaisesti. Keväällä tapahtunut ympäristösihteerin vaihtuminen sujunut hyvin.
Asiakaslähtöiset palvelut	Asiakkaiden ohjaus ja neuvonta sähköisten palveluiden käyttämisessä sekä uudis- ja korjausrakentamisessa.	Kotisivut pidetty ajan tasalla. Lupa.fi -palvelun käyttöön tarjottu neuvontaa. Rakennusvalvontataksa päivitetty.
Viranomaistoiminta tukee hiili-neutraaliustavoitetta	Ohjataan rakentajia ja peruskorjaajia uusiutuvien energiamuotojen käyttöön.	Rakennusvalvonnan ohjauksessa rakentajia opastetaan myös uusiutuviin energiamuotoihin.

TALOUSLUVUT - VIRANOMAISPALVELUT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Tot.	6 / 2022
Toimintatuotot						
Myyntituotot					-	
Maksutuotot	60 000		60 000	15 625	26,0 %	60 491
Tuet ja avustukset					-	
Vuokratuotot					-	
Muut toimintatuotot					-	
Toimintatuotot yht.	60 000	0	60 000	15 625	26,0 %	60 491
Valmistus omaan käyttöön				13 368	-	13 218
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-66 081		-66 081	-35 570	53,8 %	-31 764
Palvelujen ostot	-240 294		-240 294	-110 875	46,1 %	-333 505
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-716		-716	-27	3,8 %	-213
Avustukset					-	
Vuokratulut					-	
Muut toimintakulut	-6 701		-6 701	-1 430	21,3 %	-3 294
Toimintakulut yht.	-313 792	0	-313 792	-147 902	47,1 %	-368 777
Toimintakate	-253 792	0	-253 792	-118 910	46,9 %	-295 068
Rahoitustuotot ja -kulut					-	
Poistot ja arvonalentumiset					-	-9 223
Tilikauden yli-/alijäämä	-253 792	0	-253 792	-118 910	46,9 %	-304 291

3.7. Koko kaupunki yhteensä

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 / 2023	Toteuma	6 / 2022	TP-ennuste 2023
Toimintatuotot							
Myyntituotot	3 061 557		3 061 557	1 725 911	56,4 %	1 607 187	3 130 000
Maksutuotot	314 180		314 180	134 783	42,9 %	250 366	270 000
Tuet ja avustukset	1 161 570		1 161 570	738 906	63,6 %	929 686	1 030 000
Muut toimintatuotot	2 975 695		2 975 695	1 591 844	53,5 %	1 333 927	3 200 000
Toimintatuotot yht.	7 513 002	0	7 513 002	4 191 444	55,8 %	4 121 166	7 630 000
Valmistus omaan käyttöön				29 573	-	40 505	50 000
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-11 664 405		-11 664 405	-5 939 247	50,9 %	-5 322 864	-11 480 000
Palvelujen ostot	-6 314 553		-6 314 553	-3 281 995	52,0 %	-13 968 569	-6 180 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 322 596		-2 322 596	-1 256 174	54,1 %	-1 114 387	-2 510 000
Avustukset	-837 544		-837 544	-454 233	54,2 %	-389 534	-830 000
Muut toimintakulut	-2 427 567		-2 427 567	-1 299 011	53,5 %	-1 019 997	-2 600 000
Toimintakulut yht.	-23 566 665	0	-23 566 665	-12 230 660	51,9 %	-21 815 351	-23 600 000
Toimintakate	-16 053 663	0	-16 053 663	-8 009 643	49,9 %	-17 653 680	-15 920 000
Verotulot	12 635 000		12 635 000	6 349 563	50,3 %	10 647 881	12 700 000
Valtionosuudet	5 015 428		5 015 428	2 492 183	49,7 %	8 534 089	5 000 000
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot				9 286	-	392	
Muut rahoitustuotot	17 415		17 415	118 849	682,5 %	35 252	
Korkokulut	-376 515		-376 515	-234 821	62,4 %	27 299	
Muut rahoituskulut	-8 020		-8 020	-4 686	58,4 %	-3 348	
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-367 120		-367 120	-111 373	30,3 %	59 595	-400 000
Vuosikate	1 229 645	0	1 229 645	720 731	58,6 %	1 587 884	1 380 000
Poistot ja arvonalentumiset	-1 193 217		-1 193 217	-650 649	54,5 %	-603 486	-1 310 000
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset kulut							
Satunnaiset erät							
Tilikauden tulos	36 428	0	36 428	70 082	192,4 %	984 398	70 000
Poistoeron muutos							
Varausten muutos							
Rahastojen muutos	30 000		30 000		0,0 %		
Tilikauden yli-/alijäämä	66 428	0	66 428	70 082	105,5 %	984 398	70 000

4. INVESTOINNIT

INVESTOINNIT

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 2023	Poikkeama
IRTAIMISTOHANKINNAT					
It-ohjelmistot ja irtaimisto (määrittelemätön)	55 000		55 000	0,00	55 000
Kasvatus- ja opetustoimen irtaimisto:					
- Yläkoulun luokkien kalustaminen	72 000		72 000	29 993,98	42 006
Teknisten palveluiden irtaimisto:					0
- Ajokalusto, yhdyskuntapalveluiden paketti- auto	30 000		30 000	27 322,61	2 677
- Ruokahuollon laitehankinnat (varaus)	35 000		35 000	0,00	35 000
IRTAIMISTOHANKINNAT MENOT YHTEENSÄ	192 000	0	192 000	57 316,59	134 683
OSAKKEET JA OSUUDET					
Asunto-osakkeet	150 000		150 000		150 000
Muut osakkeet	0		0	1 555,43	-1 555
OSAKKEET JA OSUUDET MENOT YHTEENSÄ	150 000	0	150 000	1 555,43	148 445
MAA-ALUEET					
Maa-alueiden osto	50 000		50 000	4 200,00	45 800
Maa-alueiden myynti	50 000		50 000	49 038,16	962
PITKÄVAIKUTTEISET MENOT					
Yksityisteiden perusparannus	20 000		20 000	0,00	20 000
Valokuituverkkojen kuntarahoitusosuudet	60 000		60 000	0,00	60 000
Yhteishankkeet/Roikola-Rekilä tien saneeraus	900 000		900 000	2 161,50	897 839
Yhteishankkeet/Mutkalampi-Ainali tien saneeraus	263 000		263 000	0,00	263 000
Muut yhteishankkeet/Tiet kaduiksi	50 000		50 000	0,00	50 000
PITKÄVAIKUTTEISET MENOT YHTEENSÄ	1 293 000	0	1 293 000	2 161,50	1 290 839
RAKENNUKSET					
Koulukeskus (lukion ikkunat)	200 000		200 000	33 253,39	166 747
Raasakan koulu uudisrakennus ja kalustaminen	5 840 000		5 840 000	3 731 735,84	2 108 264
Kaupunginviraston kokoustilat	250 000		250 000	0,00	250 000
Kirjasto	85 000		85 000	0,00	85 000
Lastentalon piha	60 000		60 000	0,00	60 000
Kattoremontit	50 000		50 000	0,00	50 000
Salaojaremontit	150 000		150 000	0,00	150 000
Ennakoimattomat perusparannukset	95 000		95 000	45 654,35	49 346
RAKENNUKSET MENOT YHTEENSÄ	6 730 000	0	6 730 000	3 810 643,58	2 919 356
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET					
Katujen rakentaminen	200 000		200 000	50 988,93	149 011
Keskusta-alueen kehittämissuunnitelman toteutus	500 000		500 000	33 241,80	466 758
Koulukeskusalueen katujärjestelyt	400 000		400 000	17 233,09	382 767

	TA 2023	M 2023	TA+M 2023	6 2023	Poikkeama
Puistojen rakentaminen	80 000		80 000	5 640,97	74 359
Hulevesijärjestelmän suunnittele	50 000		50 000	0,00	50 000
Liikennemerkkien ja opasteiden uusiminen	15 000		15 000	0,00	15 000
Tievalaistus	100 000		100 000	10 539,60	89 460
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET MENOT YHTEENSÄ	1 345 000	0	1 345 000	117 644,39	1 227 356
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	9 760 000	0	9 760 000	3 993 521,49	5 766 479
INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ	50 000	0	50 000	49 038,16	962
INVESTOINTINETTOMENOT YHTEENSÄ	9 710 000	0	9 710 000	3 944 483,33	5 765 517